Trafik kazaları yanlış planlamadan

■ Yoğun araç trafiği ve trafik kazaları Erzurum'da da önemli bir sorun haline geldi. Gelişmekte olan kentlerin önemli sorunlarının başında ulaşımın yer aldığını söyleyen Doç. Dr. Mahir Gökdağ, "Erzurum'da trafik kazalarının en önemli sebeplerinden biri yanlış şehir planlamasıdır." dedi. **Hedayatullah Sharif ♦ Sayfa 4**

Doç. Dr. Mahir Gökdağ

Büyükşehir Belediyesi öğrencinin hizmetinde

Erzurum Büyükşehir Belediyesi üniversite yerleşkesine kurduğu Gençlik Aktivasyon Merkezi ile öğrencilere çamaşır yıkamadan kitap okumaya, ücretsiz internet hizmetinden zekâ oyunlarına kadar birçok hizmet sunmaya başladı.
Murat Kaya ♦ Sayfa 5

Halep için seferber olduk

■ Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü tarafından Halep'teki savaş mağdurları için toplanan yardımlar Suriye'ye gönderildi. 25 ton un ve çeşitli ihtiyaç maddelerinden oluşan yardımları taşıyan tırlar Rektör Prof. Dr. Ömer Çomaklı ve yetkililer tarafından uğurlandı. **Metehan Nazlı ♦ Sayfa 10**

Atatürk İletişim

Yıl: 14 Sayı: 90
Aralık 2016

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğrenci Uygulama Gazetesi

Atatürk İletişim Haber Hattı

Tel: 0 442 231 51 61
Fax: 0 442 231 50 29
e-mail: htemizturk@atauni.edu.tr

Yüzyıllık kayıp şehitlik KARGAPAZARI

■ Erzurum'da yeni bir şehitlik daha tespit edildi. Ovayı çevreleyen Kargapazarı Dağlarındaki şehitlik, Beyin ve Sinir Cerrahı Prof. Dr. Hakan Hadi Kadıoğlu'nun çabalarıyla ortaya çıkarıldı. 100 yıl önceki savaşlarda şehit düşen yaklaşık 350 mehmetçiğin yattığı şehitliği tarihçiler de çok sonradan fark etti.

■ Şehitlik ile yakından ilgilenen ATAK Arama Kurtarma ve Doğa Sporları Derneği Başkanı Çetin Bayram Kargapazar Şehitliğine bir anıt mezar yapılacağını söyledi. Tarihçiler Birinci Dünya Savaşında en şiddetli çatışmaların Kargapazarı cephesinde yaşandığına dikkat çekiyor. **Duygu Göktürk ♦ Sayfa 3**

Afgan ailelerin 'Erdal Baba'sı

HER SORUNLARIYLA İLGİLENİYOR

Afgan, Suriyeli, Iraklı... Mültecilerin göçleri ve dramları devam ediyor. Yerini yurdunu terk etmek zorunda kalanların bir kısmı Erzurum'da yaşıyor. ER-VAK ve onun yardımsever başkanı Erdal Güzel, yardıma muhtaç bu muhacirlere 'ensar' gibi kucak açıyor. Güzel, onların bütün sorunlarıyla ilgileniyor; "Onlar benim ailem gibi oldular." diyor. **Mariye Çelik ♦ Sayfa 9**

Organ bağışı çok yetersiz

Her geçen gün organ ve doku nakli bekleyen hasta sayısı artıyor. 18 bini böbrek olmak üzere 20 binin üzerinde hasta organ bağışı bekliyor. Ancak bağışlar yetersiz. Sağlık Bakan Akdağ, bu durumdan en çok rahatsızlık duyan kişilerden biri. "Organ bağışı, tedavileri süren hastalar için yaşam umududur. Daha duyarlı olmalıyız." diye konuşuyor. **Bülent Yılmaz ♦ Sayfa 13**

Uyuşturucu bağımlısının hazin öyküsü

Arkadaş etkisi ile uyuşturucuya başlayan M. Y. bir süre sonra yaptığı hatanın farkına vardı. Ancak hatadan dönüş kolay değildi. Çok sıkıntılı bir süreç yaşadı. Yaşadıklarını Atatürk İletişim'e anlattı.
Ferhat Araç ♦ Sayfa 11

Gönül coğrafyamızın türkülerine yoğun ilgi

Erzurum Büyükşehir Belediyesi (EBB) Türk halk müziği korosu "Gönül Coğrafyamızdan Türküler" programı ile sanatseverlerin karşısına çıktı. Necip Fazıl Kısakürek Kültür Merkezi'nde düzenlenen programda, EBB Türk Halk Müziği Korosu, usta sanatçı Mehmet Çalmaşur yönetiminde, Azerbeycan, Kerkük, Kıbrıs, Rumeli ve Anadolu türkülerini seslendirdi. Seyircilerin zaman zaman türkülere eşlik ettiği programda, "Boraltan Köprüsü" türküsünün hikayesinin Cumhurbaşkanı Recep Tayip Erdoğan'ın sesinden verilmesi salondan yoğun alkış aldı. Usta sanatçı Mehmet Çalmaşur tarafından seslendirilen Boraltan Türküsü seyircileri duyguyandırdı. ■ SULTAN DAĞCI

Yolumuzu açın artık!

■ Erzurum'un Hınıs ilçesine bağlı Kongur köyünde 20 Haziran 2013'te meydana gelen heyelan köylüyü o günden bu yana büyük sıkıntılara soktu. Yolları kapandı; otlakları ve tarım alanları zarar gördü. Köylüler mağduriyetlerinin giderilmesini ve yollarının açılmasını bekliyor. **Ahmet Keskin ♦ Sayfa 7**

Erzurum'un ilk kadın maratoncusu

■ Atletizm dalında büyük başarılar elde Erzurumlu milli atlet Tubay Erdal, başarılarına yenilerini eklemek için çalışıyor. Erdal'ın şimdiki hedefi Tokyo Olimpiyatlarına katılmak. **Elif Cerrah ♦ Sayfa 16**

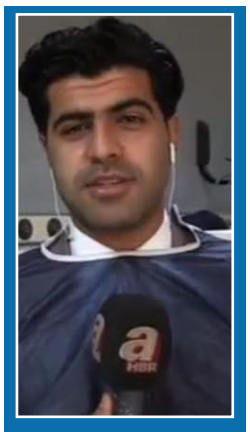

MiKAiL haberin yeni yüzü

Atv/A haber muhabiri Mikail Kurban her gün farklı haberlerle Erzurum'dan Türkiye'ye sesleniyor.
M. Nuri Sağınç ♦ 5'te

Fazla kilo dize zarar 2
Erzurum'da bir magazin dergisi 5
Köse'den iki yeni kitap 8
Plastik sanayi, ahşabı bitirdi 15

60. yıla özel afiş sergisi

M.Enes Köycü

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Grafik Tasarım Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından afiş sergisi düzenlendi. Eğitim amaçlı yapılan serginin ikincisi Atatürk Üniversitesi'nin 60. yıl etkinlikleri kapsamında Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde gerçekleşti.

Arşivde bulunan 2 bin 200'e yakın afişten seçilen ve tasarım tarihi yazımında öncü rol oynayan tasarımcıların seçkin eserlerine yer verildi. Fakültenin arşivinde yaklaşık 2 bin 200 afişin yanı sıra 300 ödüllü ambalajın bulunduğu öğrenildi.

Öğrencilerin kalitesi son derece iyi

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Grafik Tasarımı Bölüm Başkanı Prof. Dr. Ayşegül Özer, Atatürk Üniversitesi'ne workshop, sergi açılışı ve söyleşi yapmak için geldiğini belirterek; "Öğrencilerin kalitesi son derece iyi. İstanbul'daki öğrencilerden hiçbir farkı yok."

Hepsi isim yapmış sanatçılar

Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Görevlisi Mehmet Ferruh Haşıloğlu da sergiyle ilgili şu bilgileri verdi: "Sergi Mimar Sinan Grafik Tasarım Uygulamaları Araştırma Merkezi'ne ait bir sergidir. Tasarım tarihi yazımında öncü rol oynayan tasarımcıların seçkin eserleridir. Hepsi alanında isim yapmış sanatçılardır. Pierre Bernard, Yurdaer Altındaş, Stephan Bundi ve ismini sayamadığım 20'ye yakın tasarımcıların afişlerini görüyoruz. Bu sergi Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Grafik Tasarım ve Uygulama Merkezinin ikinci sergisidir. Bu yüzden de önem taşıyan bir sergidir."

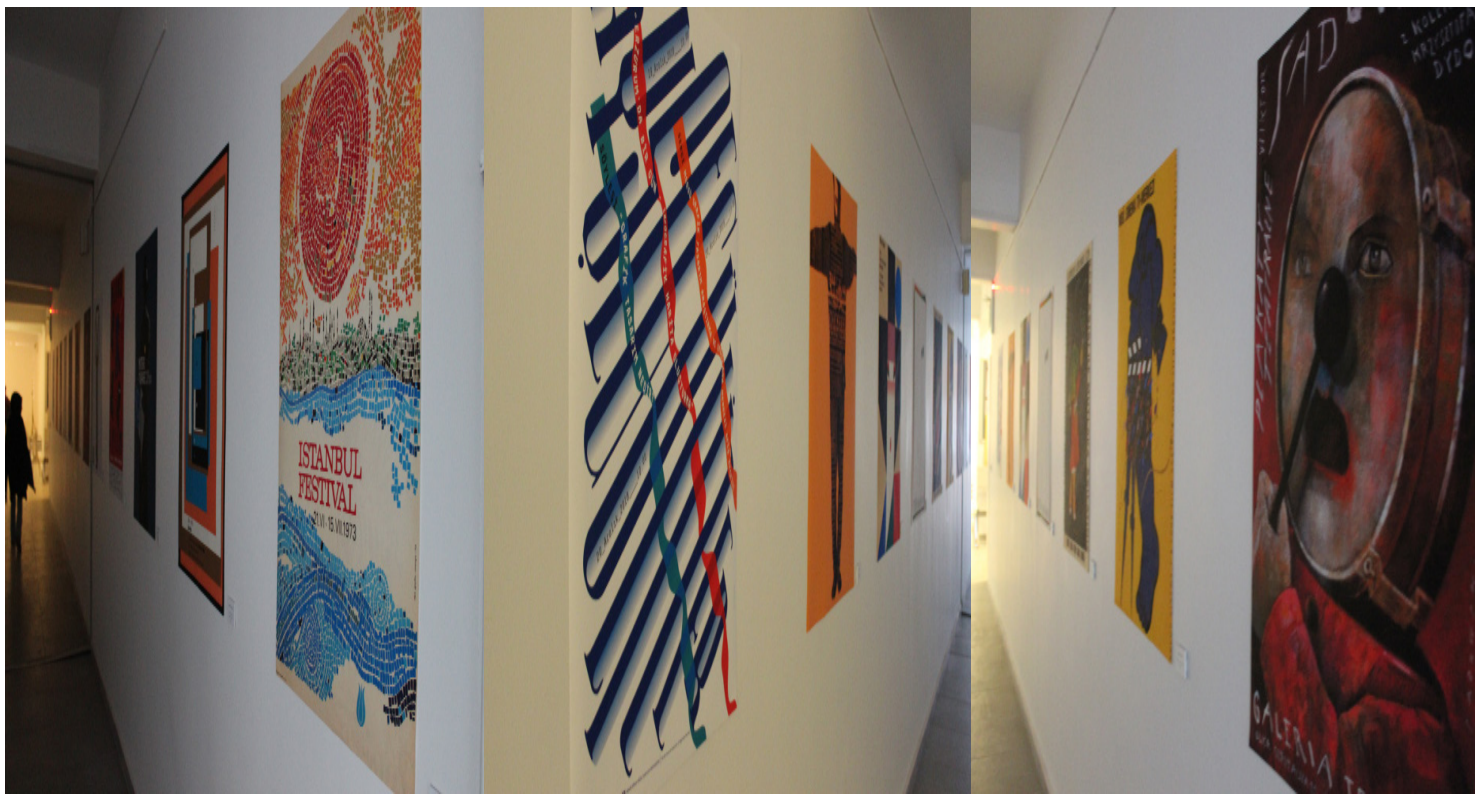

Kentsel dönüşüm ev fiyatlarını yükseltti

Reşad Abbasov

Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin Erzurum'a yeni ve modern bir yüz kazandırmak adına başlattığı Kentsel Dönüşüm Projesi'nde hızlı bir şekilde uygulamaya geçilmesi ve alınan gecekonduların hemen yıkılması ev ihtiyacına olan talebi oldukça yükseltti. Kiralık ve satılık ev ihtiyacının artması, ev fiyatlarında artışa neden oldu.

Hilal emlak ofisinin tespitlerine göre, ev fiyatlarında geçen yıla oranla yüzde 20 ila yüzde 30 arasında bir artış söz konusu. Geçen sene Hilalkent'te 110 bin liraya satılan bir dairenin bu seneki fiyatı 135 ila 140 bin lira arasında değişiyor. Şükrüpaşa'da yine geçen yıl 140 bin liraya satılan bir dairenin fiyatı bu sene 200 bin liranın üzerinde seyrediyor. Emlakçılar Erzurum'un her semtinde fiyatların aynı düzeyde arttığını belirtiyor. Bu gidişin çok sürmeyeceğini ifade eden emlak ofisi çalışanları, "Eğer belediye aldığı yerleri yapıp bitirirse ev ihtiyacında ciddi bir azalma meydana gelir ve fiyatlar biraz da olsa düşüşe geçer." dediler.

Kiralık ev sıkıntısı da aynı şekilde devam ediyor. Şehrin bir çok semtinde kiralık ev hiç bulunmazken bulunan yerlerde de fiyatlarının oldukça yüksek olduğu gözlerden kaçmıyor. Emlakçılar ev sahiplerinin evlerine ederinin çok üzerinde kiralar istediklerinden yakınarak bu durumun emlak piyasasını etkileyen en önemli unsurlardan birisi olduğunu ifade ettiler.

Emlakçılar, belediyenin aldığı bütün yerleri hızlı bir şekilde kentsel dönüşüme tabi tutmasının parası olmayan insanları kiraya sevk ettiğini, bu durumun da kiralık evlerin azalmasına ve fiyatlarının artmasına sebep olduğunu ifade ettiler.

Fazla kilo dize zarar

Fizyoterapist Gökhan Aygül

Savaş Akgöz

Atatürk Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Fizik Tedavi uzmanı Dr. Gökhan Aygül, kilo artışı ve dikkatsizliğin dizleri harap ettiğini açıkladı. Kilo artışı deyince insanların aklına sadece obezite ve psikolojik sorunların geldiğini belirten Aygül, fazla kiloların dizlerde yaptığı tahribat hakkında "Diz vücuttaki en karmaşık ve en büyük eklemlerden biridir. Gün içinde pek çok hareketimize bağlı olarak çok fazla kullanıldığı için yaralanma, incinme olasılığı da çoktur. Konu diz olduğunda, karmaşık yapısından dolayı pek çok farklı sorun söz konusu olabilir. Diz ağrısının yeri ve ağrının şiddeti, ağrının neden kaynaklandığına bağlı olarak değişir. Diz ağrısına eşlik eden bazı diğer belirtiler şişme ve sertlik, kızarıklık, dokunulduğunda sıcaklık, çıtırdama sesi, kilitlenme ya da dizi tamamen düz hale getirememe olabilir. Çoğu önemsiz ağrılar, kendi kendine bakım tedbirlerine iyi cevap verir. Öte yandan sorunun ne olduğuna bağlı olarak dizinizin bir operasyona da ihtiyacı olabilir" açıklamasında bulundu.

Ağrıların vücutta bir şeylerin yolunda gitmediğine dair uyarılar olduğunu ifade eden Gökhan Aygül, "Çoğu kez bu uyarının kaynağının ne olduğunu biliriz. Örneğin düşme ya da çarpma gibi nedenlerden dolayı diz ağrısı çekiyorsak, ağrının nedeni bizim için bellidir. Sebebi bilinsin bilinmesin, dinmeyen ve günlük hayatı aksatan diz ağrıları için doktora başvurmak en doğru karar olacaktır." dedi. Aygül, diz ağrılarının yaygın nedenlerini ve dizin yapısına bağlı olarak ağrının nasıl meydana geldiğini ise şöyle açıkladı: "Diz Yaralanmaları, Menisküs yaralanmaları, Ön Çapraz Bağ Yaralanmaları, Arka Çapraz Bağ Yaralanmaları, İç ve Dış Yan Bağ Yaralanmaları, Patellofemoral Ağrı Sendromu (Diz Önü Ağrısı), Patella Çıkığı, Patellar Tendinit, İliogbial bant Sendromu, Diz Ağrısının Yaralanma Dışındaki Nedenleri; Dizin Kilitlenmesi, Osteoartrit (Eklem Kireçlenmesi), İltihaplı Romatizmal Hastalıklar, Osgood-Schlatter Hastalığı ve Kondromalazi patella, bu gibi nedenlerden dolayı dizde bir takım rahatsızlıklar ve ağrılar oluşabilmektedir. Bu sebeplerin en başında diz ekleminin etrafını saran kasların kas kuvvetinin yeterli seviyede olmaması gelmektedir. Kas kuvvetsizliğine bağlı olarak vücudun ağırlığı direk diz eklemine binmekte ve bu da bir takım sıkıntılara neden olmaktadır. Diz eklemine binen yük en başta ağrıyı tetiklemekte ve bununla birlikte çeşitli semptomlarda vermektedir. Ayrıca sağlıksız çalışma koşulları diz eklemini olumsuz etkilemektedir. Çalıştığınız iş yerinde uzun süre ayakta kalmak vücudun yükünü uzun süre diz eklemine bindirecek buda ekleme zarar verecek ağrı oluşumuna neden olacaktır. Ayrıca dizini yere koyarak çalışmak diz kapağına binen yükü arttıracak aynı şekilde zarar görmesine neden olacaktır. Gün içerisinde çok fazla merdiven inip çıkan kişilerde diz eklemine binen yük artısı olacak bu da ağrı artışına yol açacaktır. Bununla birlikte en önemli sıkıntı ise kilo artışıdır, fazla kilo direk olarak dizi etkilemekte ve dize ciddi sakilde yük bindirmekte ve diz ekleminin harabiyetine sebep olmakta buda dolaylı olarak ağrı artışına neden olmaktadır."

Unutulan şehitlik: KARGAPAZARI

■ Sınırları içerisinde çok sayıda şehitlik bulunan Erzurum'da yeni bir şehitlik daha tespit edildi. Ovayı çevreleyen Kargapazarı Dağlarındaki şehitlik, Beyin ve Sinir Cerrahı Prof. Dr. Hakan Hadi Kadıoğlu'nun çabalarıyla ortaya çıkarıldı. 100 yıl önceki savaşlarda şehit düşen yaklaşık 350 mehmetçiğin yattığı şehitliği tarihçiler de çok sonradan fark etti.

Erzurum'un Kargapazar Dağlarında 100 yılı aşkın duasız kalmış bedenler… Kargapazarı Şehitliği denilen yer, bundan kısa bir süre önce bilinmeyen, kuş uçmaz kervan geçmez bir yerdi. Bir tıp profesörü olan Dr. Hakan Hadi Kadıoğlu'nun araştırmaları sonucu bulunan şehitlik hakkında tarihçilerin bile detaylı bir bilgisinin olmadığı ve kimsenin buradan haberdar olmadığı ortaya çıktı. 1915-1916 yıllarında Osmanlı-Rus savaşları esnasında Kargapazar Dağında yenilgiyle sonuçlanan savaşta şehit düşen askerlerimizin bedenleri 100 yıldır kimsenin haberi olmadan, ıssız dağın tepesinde yatıyor.

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Beyin ve Sinir Cerrahisi Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Hakan Hadi Kadıoğlu'nun bir hastasından edindiği bilgiler sonucunda araştırmalar yapması ve Kargapazar Dağı'na giderek şehitliği bulmaya çalışması üzerine Kargapazar Şehitliği gün yüzüne çıkıyor. Oraya giderken çok zorlandığını ve ilk gidişinde kaybolduğunu belirten Kadıoğlu sözlerine devam ediyor: "Ruslar Erzurum'u üç defa işgal etmişlerdir. Dünya Harbi sırasında Sarıkamış'ta yenilen Türk Ordusu Hasankale, Köprüköy'e çekilmişti ve Türk ordusunu bir çatışma beklememekteydi. Buna mukabil son derece olumsuz hava şartlarının yaşandığı 1915–1916 kışını Rus General Yudeniç sürpriz bir fırsata çevirdi. Kafkasya'daki yeniden düzenlenmiş ve güçlenmiş kuvvetlerini Erzurum'a yönlendirdi."

Türkü Türke kırdırdılar

Osmanlı-Rus Savaşında Rusların Türkmenlerden birliklerini Kargapazar'a gönderdiklerini ve orada askerlerimizi şehit düşürenlerin Türkmenler olduğunu söyleyen Kadıoğlu, sözlerine tarihi detaylar veriyor: "6 Mayıs 1915'te, Ruslar Kargapazarı'nın kuzey ve güneyinden olmak üzere iki ana koldan saldırıya geçti. Kuzeyde Rus güçleri Tortum Vadisi yoluyla Erzurum'u hedeflese de 29. ve 30. Osmanlı Tümenleri bu saldırıyı durdurmayı başardı. Rus kuvvetleri Osmanlı 10. Kolordusuna karşı saldırdılar. Güney kanadında Osmanlılar başarılı değildi. İlk aşama olarak 10–18 Ocak 1916 tarihinde cereyan eden Köprüköy Savaşı'nda Osmanlı ön kuvvetlerinin bir bölümünü tesirsiz hale getirdi. Türk ordusu binbir güçlükle ancak Uzunahmet'e çekilebildi. Fakat Ruslar asıl güçlerini 15 Şubat 1916'da Erzurum Muharebesi ile gösterdiler. Bu sırada Türk kumandanlar değişik gerekçelerle komutayı birbirlerine devretmektedir. Rus General Türk ordusuna merkezden değil çevreden gerçekleştirdi. Bir yandan Karagöbek ve Tafta, diğer taraftan güneyden gelen birlikleri ile 16 Şubat 1916'da Erzurum'u düşürdü. Bu sırada Türk ordusu erimiş, geri kalan bir avuç askeri kurtarmak için sivillerden oluşan artçı örtme birlikleri cepheye sürülmüştü. Ancak bu sayede Türk ordusundan kalan asker Tercan yoluyla çekilerek kurtarılmıştır."

Kayıp şehitliğe doğru...

Kargapazar Şehitliğiyle yakından ilgilenen ve hakkında araştırmalar yapan bir diğer isim de ATAK Arama Kurtarma ve Doğa Sporları Derneği başkanı Çetin Bayram. Bayram Kargapazar Şehitliğine bir anıt mezar yapılacağını, Türk anıtının karşısında Rus anıtının olacağını ve bunun Rusya toprakları dışındaki Bolşevik Devrimi öncesine ait ilk anıt olacağını söylüyor.

Doğu Anadolu'yu adım adım gezen, her köşesine ilişkin ilginç ve önemli bilgilere sahip olan Çetin Bayram, söz konusu 'kayıp' şehitliği ziyarete giderken bizi de davet ediyor.

Kargapazarı Şehitliği Erzurum şehir merkezine oldukça uzak. Şehitliğe ulaşmak için zorlu bir yolculuğu göze almak gerekiyor. Yıllardır kimsenin geçmediği, kayalık yollardan geçiyoruz. Yabani hayvanlar dışında başka canlının olmadı bu dağda, yukarıya çıktıkça hava aşırı derecede soğuyor, hatta dayanılmaz bir soğukla mücadele etmek zorunda kalıyoruz. Sık sık araba durakluyor, tekrar çalıştırıp yolumuza devam ediyoruz.

Şehitliğe varıyoruz sonunda. Gördüğümüz manzara karşısında duygusal anlar yaşıyor ve ilk 5-10 dakika durumu idrak etmeye çalışıyoruz. Derin bir sessizlik oluyor ve sessizliği kar fırtınasının uğultusu deliyor. Ekip bütün mezarları tek tek gezip dualarla şehitlerimizin kayalardan oluşturulmuş mezar taşlarına dokunuyor.

Bayram, oraya ilk gittiğinden sonra defalarca tekrar gittiğini söylüyor ve büyük bir ev sahipliğiyle bize o günleri yaşatıyor adeta: "Şehitlik 1. Dünya Savaşı dönemine ait Kargapazar Müfrezesi Şehitliği. Bulunduğumuz nokta 2 bin 750 metre civarında bir rakıma sahip. Kargapazar Dağları üzerinden Rusların, Erzurum'un kuzeyine inmek için yaptığı "Cepheyi Yarma Harekâtı" esnasında Kargapazar Dağlarına tırmanıyorlar. Harekât, Rus 4. Kafkas Piyade Tümeni Rus Generali Vorobiyev komutasında ve Rus Orduları Başkomutanı General Yudeniç'in emriyle gerçekleştiriliyor. Doğu tarafından tabyalarımızı geçemeyeceklerini anlayan Ruslar, Kargapazarından başlayarak cepheyi Köşk Köyü'nün olduğu yere kadar olan kısımda bu harekâtı gerçekleştiriyor. Bu sırada da tabyalarımıza saldırmaya devam ediyorlar. 12 Şubat 1916'da Kargapazar Dağlarında çok büyük bir çatışma oluyor. Bizim aceleye oluşturduğumuz Kargapazar Müfrezemiz yaklaşık 600 kişiydi ve 6 bin kişilik, kendilerinden 10 kat fazla olan Rusların 4. Kafkas Piyade Tümenine karşı koymak için bu tepede kahramanca mücadele ediyorlar."

ATAK Başkanı Çetin Bayram, hislerini açıklarken gözleri doluyor: "Tarih 12 Şubat 1916… Şubat ayında burada dayanılmaz bir soğuk olur. Bu alanda yaklaşık 350 şehidimiz var. İsimsiz yerlerde yatanlar da var… Bu isimsiz kahramanların hepsi bir annenin, bir babanın evladıydı, belki bir çocuğun babasıydı, bir kadının eşiydi, yâriydi… Burada isimsiz yatıyorlar. Bir tek sevgilileri vardı, bir tek anaları-babaları vardı, o da vatan torağı. Topraklarına düşman ayağı basmasın diye burada, bu cehennemi soğukların yaşandığı yerde, günlerce karınlarına bir lokma yemek girmeden şehit düştüler. Hepimizin üzerinde burası vebaldir. Çocuklarımızın burayı bilmesi gerekiyor. Şu an memleketimizin en ihtiyacı olan şey birlik ve beraberlik. Burada Kürdü, Lazı, Alevisi, Sünnisi hepsi beraber yatıyor. Onların hepsinin bir ailesi vardı bir evi vardı ama burası artık onların ebedi istirahatgahı oldu. Aslında onların bize ihtiyaçları yok zaten makamların en büyüğüne ulaşmış durumdalar. Belki onların şehadetleriyle biz de cennete gireriz."

Savaşın en zor cephesi

Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Erol Kürkçüoğlu, harbin en dehşetli kısmının Kargapazarı'nda yaşandığını, Sarıkamış'ın bu savaşın sadece bir parçası olduğunu söylüyor. Kürkçüoğlu, savaşın dehşet verici yanlarını şöyle anlatıyor: "Birinci Dünya Savaşı eşliğinde Osmanlı ordularının Rus ordularına karşı açtığı cephelerden biri de Allahuekber/Sarıkamış Cephesi olmuştur. Bu cephede Osmanlı orduları soğuğa ve salgın hastalıklara karşı (tifo, tifüs) amansız bir mücadele vermiştir. 24 Aralık 1914'de başlayıp, 5 Ocak 1915'e kadar süren Sarıkamış Harekâtını Osmanlı orduları kaybetmiştir. Bu savaşın kaybedilme sebebi Sarıkamış Harekâtının kışın en şiddetli anında düzenlenmiş olması, diğer bir sebebi de bölgede yoğun bir salgın hastalığın hüküm sürmesidir. Allahuekber sırtlarında Rus ordularına karşı yapılan savaş kaybedilmiştir. O tarihte 131 vilayetten Mehmetler Allahuekber sırtlarında koyun koyuna verilen bir mücadele neticesinde şehit düşmüşlerdir. Kışın en şiddetli anında 3150 metre rakımlı Allahuekber'e Mehmetler bile bile çıktılar, inemeyeceklerini biliyorlardı ama vatan savunmasında 9. ve 10. kolordular hep şehit düştüler."

Gökdağ: Kazaların sebebi yanlış planlama

■ Yoğun araç trafiği ve trafik kazaları Erzurum'da da önemli bir sorun haline geldi. Gelişmekte olan kentlerin önemli sorunlarının başında ulaşımın yer aldığını söyleyen Doç. Dr. Mahir Gökdağ, "Erzurum'da trafik kazalarının en önemli sebeplerinden biri yanlış şehir planlamasıdır." dedi.

Hedayatullah Sharif

Erzurum'da otomobil sayısında ve trafik kazalarında artış gözleniyor. Gelişmekte olan kentlerin en önemli sorunlarının başında ulaşım sorunlarının yer aldığını söyleyen Atatürk Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Ulaştırma Anabilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Mahir Gökdağ, "Erzurum'da trafik kazalarının en önemli sebeplerinden bir yanlış şehir planlamasıdır. Ulaşım sorunlarının önüne geçmek için ilgili kamu kurumlarının ve Üniversitenin dayanışma içinde olması gerekiyor." dedi.

Erzurum'da zorlu hava şartları ve iş imkânının az olması insanların batıya göç etmesine sebep teşkil ediyor. 2007 yılında 784 bin 941olan şehrin nüfusu 2015 yılında 762 bin 32'ye kadar düştü. Erzurum genelinde her ne kadar nüfusta azalma olsa da merkez ilçelerde (Yakutiye, Palandöken ve Aziziye) 2011'de 361 bin 36 olan nüfusun, 2025 yılına kadar 500 bin kişiye çıkacağı öngörülüyor.

Nüfustaki azalmanın aksine otomobil ve trafik kazalarında ise artış var. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre Erzurum kent merkezinde 2004 yılında 42 bin civarında olan araç sayısı 2012 yılında 68 bine çıktı. 2016 yılında ise bu rakam 107 bin 233'e yükseldi. 2011 yılında 954 olan trafik kazası sayısı ise 2013 yılında 1337 olarak kayda geçti. Trafik kazalarındaki artışı taşıt sayısındaki artışa ve sürücülerin şehir içi hız sınırını geçmesine bağlayan Atatürk Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Ulaştırma Anabilim Dalı Öğretim üyesi Doç. Dr. Mahir Gökdağ, ayrıca bölünmemiş yolları, şehrin planlanmamış alt yapılarını ve yanlış park yapmaları trafik kazalarına sebep olarak gösterdi.

Atatürk Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Fakültesi ulaşım bilim dalı Yüksek lisans öğrencisi Mohammad Shoaib Masoud ise bir yolun normal kapasitesinde hizmet verebilmesi için o yoldaki trafik yoğunluğunun

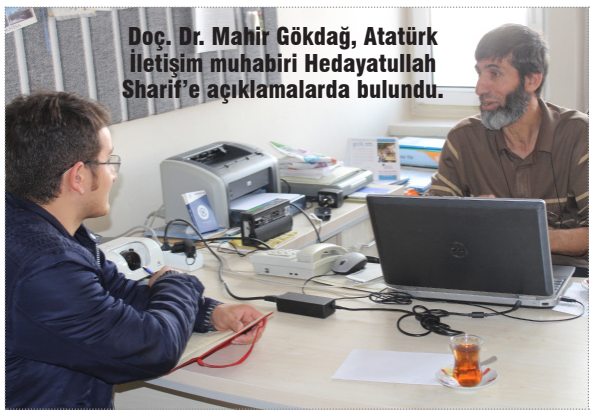
Doç. Dr. Mahir Gökdağ, Atatürk İletişim muhabiri Hedayatullah Sharif'e açıklamalarda bulundu.

ve hızın belli bir düzeyde kalması gerektiğini söyleyerek şunları kaydetti: "Eğer yol belli yoğunluktan daha fazla taşıt trafiği ile yüklenmişse, taşıtlar birbirini olumsuz yönde etkiler. Trafik akış hızı düşer, yol kapasitesinin altında hizmet verir. Erzurum'da trafik yoğunluğu Havuzbaşı, Gez Mahallesi, Gürcükapı ve Yakutiye kavşağı çevresinde her geçen gün daha da artıyor. İnsanların tüm ihtiyaçlarını bu hat üzerinden karşılaması nedeniyle tıkanma giderek yoğunlaşıyor. Bu sıkıntılara karşı bir çözüm planı olmaması en büyük sorundur. Ayrıca bu alanlardaki yaya yoğunluğu ve yol kenarı otoparklar, başlı başına büyük sorun oluşturuyor."

Yanlış park alışkanlık haline geldi

Tüm Türkiye'de olduğu gibi Erzurum'da da yol kenarlarında sorumsuzca park etmeler var. Aslında yol kenarında park etmek yasak. Daha önce böyle bir durumda park cezası kesildiğini, ancak park cezasının kaldırılması ile yol kenarında park etme eyleminin daha cazip hale geldiğini söyleyen Mahir Gökdağ, "Bu sorunu çözmek için daha çok ceza kesilmesi lazımken, devlet ceza kesmeyerek, zaten duyarlılık göstermeyen, en yakın yerde park etme tutkusu olan topluma bir kanun açığı sunuyor." dedi.

Gökdağ'a göre, insanların yol kenarlarında park etmesinin sebeplerinin başında şehirde açık ve kapalı parkların olmaması geliyor. Kullanımda olan parkların da girişlerinin uygun olmaması yol kenarlarına parkları artırıyor. Bu durumların trafik kazalarına ve trafik tıkanmalarına yol açacağına vurgu yapan Mahir Gökdağ, insanların duyarsızca park ederek engellilerin de yollarını kapattığına dikkat çekti. Gökdağ, "Ben de tekerlekli sandalye kullandığım için bunu görüyorum. Engelli yollarını kapatıyorlar. En acısı da maalesef orada engelli yolu olduğuna dikkat bile etmeyen insanlarımız var." dedi.

Kopuk bağlantılar

Atatürk Üniversitesi'nin kamu kurumlarıyla bağlantı kurmak istediğini ama şehirdeki yetkililerin buna pek yanaşmadığını söyleyen Doç. Dr. Mahir Gökdağ, sözlerine şöyle devam etti: "AB, ABD gibi gelişmiş ülkelerde şehir üniversiteden veya üniversite şehirden bağımsız düşünülemez. Özellikle gelişmiş ülkeler şehir planlamasına, ulaşım sorunu başta olmak üzere birçok soruna karşı üniversiteyle dayanışma içinde oluyorlar. Ama burada herkes kendi işini yapıyor sanki üniversite yokmuş gibi."

Üniversite yerleşkesindeki sorunlara karşı çözüm üretmek ve rapor hazırlamak için Mühendislik Fakültesinde bir komisyon kurulduğuna işaret eden Gökdağ, "Esas ve uygun olan bu işte. Bizim fakültede çevre mühendisliği, ulaşım mühendisliği, inşaat mühendisliği, şehir ve bölge planlama bölümleri var. Yönetim bu bölümlerle dayanışma içinde olursa istediği planlamaları elde edebilirler. Daha önce bu tür girişimler olmadı umarım bunun devamı olur." diye konuştu.

Nüfus göçünü önlemek, şehri bir cazibe ve yatırım- üretim merkezi haline dönüştürmek için kış sporlarını ve başka avantajlarını çok iyi pazarlamak gerektiğine vurgu yapan Mahir Gökdağ, bunun ancak ilgili kamu kurumlarının üniversiteyle iç içe dayanışma içinde olduğu oranda gerçekleşebileceğini söyledi.

Amaç güvenli toplu taşıma

Ahmet Fakir

Ulaşım, her şehirde olduğu gibi Erzurum'da da ciddi bir sorun... Kış aylarında otobüs beklemek vatandaşlar için sorun teşkil ediyor. Erzurum Büyükşehir Belediyesi Toplu Taşıma Şube Müdürü Mustafa Koç, özellikle iş ve okul çıkış saatlerindeki yoğunluğun kaçınılmaz olduğunu söyledi. Koç şöyle devam etti: "Türkiye'de hemen hemen her ilde olduğu gibi ilimizde de sabah ve akşam mesai saatlerinde hem şehir içi trafiğin artmasıyla hem de öğrencilerin ve yolcuların bu saatte dışarı çıkıp toplu taşıma aracı kullanmasından dolayı bir yoğunluk görünebilir. Ama bu araçların taşıma kapasitesinin üstüne asla çıkılmaz. Tabii belirli saatlerde yoğunluk muhakkak gözükür bunlar en küçük illerde bile olan şeyler. Belediyenin veya kurumların amacı da bu yoğunluğu asgariye indirip daha güvenli bir

şekilde toplu taşıma yapmak."

2009 yılından itibaren Erzurum Büyükşehir Belediyesinin otobüsler alarak toplu taşıma hizmetine katıldığını belirten Mustafa Koç, "2009 yılına kadar üniversite güzergâhında 50 civarı otobüs vardı, bir de Şükrüpaşa-Üniversite minibüsleri. Erzurum şehir içerisindeki toplu taşıma hizmetleri 135 halk otobüsü ve 99 minibüs ile sağlanıyordu ve bunların yaklaşık yüzde 40'ı üniversite güzergâhını kullanıyordu" dedi.

Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin toplu ulaşıma 78 otobüsle destek verdiğini anlatan Koç, "Bu otobüsler daha önceki 7.5 metrelik özel halk otobüsleri değil. 9 metre ve 12 metre boyutundaki yolcu kapasitesi 100 ve 100 üzeri olan otobüsler." ifadelerini kullandı.

Otobüslere canlı takip

Uydu takip merkeziyle araçların takip edildiğini bildiren Mustafa Koç, "Uydu takip merkezinden canlı olarak aynı anda 56 tane aracı 14 personelle görebiliyoruz. Bütün araçlar takip ediliyor. Bu 56 araçtaki yoğunluk, olumsuzluk, şikâyet, eksikleri anında görebiliyoruz. Vatandaşlarımız telefonla birebir bağlantı kurarak şikâyetini dile getirebilir, bu şikâyetlere anında kameradan bakılarak bile cevap verilebilir. Bu canlı takip 81 vilayetin sadece 10 tanesinde var" şeklinde konuştu.

Belediye'den öğrenciye büyük kolaylık

Murat Kaya

Erzurum Büyükşehir Belediyesi tarafından Atatürk Üniversitesi yerleşkesine kurulan Gençlik Aktivasyon Merkezi hizmete girdi. Çamaşır yıkamadan kitap okumaya, ücretsiz internet hizmetinden zekâ oyunlarına kadar birçok fırsat sunan merkezin açılışında konuşan Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen şehirde herhangi bir ayrım gözetmeden hizmete koştuklarını belirtti. Sekmen, "Belediye deyince halka hizmet akla gelir. Bu yolda tüm adımları atan kurumdur. Bizler Peygamber Efendimizin 'Sizin en hayırlınız insanlara en faydalı olanınızdır' hadisini kendimize rehber edip gayretlerimizi sürdürüyoruz. Hepimiz öğrenci olduk. Uzaklarda, ailelerimizden ayrı okumanın sıkıntılarını gördük, yaşadık. Bu sebeple de şehrimizdeki öğrencileri önemsiyoruz. Bu açılış da bu yoldaki hedeflerimizden birisi. Gençlerimize yönelik olarak çamaşır hizmetini ve kütüphaneyi bu yönde hizmete sokuyoruz. Üniversite yönetimi de bu yolda hep yanımızda oldu. Kolaylık sağladıkları için teşekkürlerimi sunuyorum. Öte yandan arkadaşlarımız da çok gayret gösteriyor. Ekip olarak şehrin her alanında varız. Olmaya da çalışıyoruz. Emeği geçenlere gönülden teşekkürler." diye konuştu.

Ücretsiz çamaşır yıkama

Kampüsteki Merkezi Yemekhane'nin yanında yer alan yapıda sadece öğrencilerin faydalanabileceği ücretsiz çamaşır yıkama hizmeti sunuluyor. Her öğrencinin ayda 4 kez hakkının olduğu yıkama işlemi 25 çamaşır makinesi ve 25 kurutma makinesi ile gerçekleştirilecek. Öğrenciler, üniversite kimlik kartları ile sıra alarak bu hizmetten yararlanabilecek.

Merkez'de ayrıca çeşitli zekâ oyunları ile hoş vakitler de geçirilebilecek. Mangala gibi tarihi geçmişi olan oyunlar görevli eğiticiler tarafından dileyen öğrencilere öğretilebilecek. İlerleyen günlerde ise bu oyunlarla öğrenciler arasında turnuvalar düzenlenmesi de planlanıyor.

Öte yandan Aktivasyon Merkezi'nde günlük gazeteler ve süreli diğer yayınlar da raflarda olacak. Ayrıca 15 günde bir çay-simit etkinliklerinin gerçekleştirileceği mekânda öğrencilerin talep etmesi halinde yazarlar ve akademisyenlerle de söyleşilerin düzenlenmesi öngörülüyor. 3000'e yakın kitabın bulunduğu binada kitaplar için ödünç sistemi uygulanmıyor.

Erzurum'dan da haber çıkarmış demek ki!

■ Atv, A Haber, A Spor'un çalışkan Erzurum muhabiri Mikail Kurban, ilginç haberleriyle Türkiye'ye sesleniyor. Kurban, performansıyla "Erzurum'da bu kadar haber var mıydı?!" sorusunu sorduruyor.

M. Nuri Sağınç

Gazeteciler oldukça zor, meşakkatli ve sorumluluk yüklü bir mesleği icra ediyor. Bu insanların hayatlarını bir de onların çerçevesinden görmenin gerekli olduğunu düşündük ve Erzurum'da Atv, A Haber, A Spor'un temsilciliğini yürüten Mikail Kurban ile görüştük. 5 yıldır aktif gazetecilik yapan Mikail Kurban, mesleğine tutkun bir insan; onu televizyon ekranlarında birbirinden ilginç haberleri sunarken görüyoruz. Tüm Türkiye'nin Erzurum haberleriyle tanıdığı Kurban aynı zamanda Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencisi...

Kurban ilkokul ve liseyi Erzurum'da okudu. Liseden sonra İstanbul Üniversitesini kazandığını ama gitmediğini, bunun yerine Atatürk Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu Görsel ve İşitsel Medya Bölümünü okuduğunu söyledi; "Şu anda Atatürk Üniversitesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü okumaktayım. 2011 yılından beri gazetecilik yapıyorum." dedi.

Yazmayı sevdiğini hatta lisede öğretmenlerinin ona 'Şair' diye seslendiğini söyleyen genç gazeteci, birçok yarışmadan birincilik kazandığını belirtti. Lise bitince çalışmak istediğini ve Erzurum'un ilk özel televizyonu Kanal 25'te muhabir olarak işe başladığını anlattı. Kurban'a ilk deneyiminden bahsetmesini istediğimizde bize; işe başladıktan bir gün sonra Kanal 25'te canlı olarak yayınlanan KARBEYAZ Müzik programına konuk olarak katıldığını, ekranlarla tanışmasının da ilk kez o vesileyle olduğunu söyledi. Hem işe başlamasının hem de canlı yayına ilk kez katılmasının anlatılamaz bir heyecan olduğunu ve programdan sonraki ilgiden etkilenerek doğru karar verdiğini ifade etti.

Kurban, hiç de kolay olmayan bir görevin içerisinde bulunduğundan ve aynı zamanda Erzurum'un zor bir şehir olduğundan bahsetti. Ama şehrin insanı sahiplendi mi evladı gibi sevdiğini ve ilk tepkilerin olumlu olduğunu, bu durumun da mesleğine yakınlık kurmasını sağladığını dile getirdi.

Mesleğine olan sevgisini şöyle anlattı: "Türkiye'nin en çok izlenen kanalında çalışıyorum ve Erzurum'da da iyi bir izleyici kitlesi var. Gittiğim oturduğum her yerde tanınmak güzel ve güzel tanınmak çok daha güzel. Hatta insanlar eskiden Erzurum'dan bu kadar haber var mıydı diyor. Bunu duyunca gururlanıyorum daha da çalışmak istiyorum. Tabi kanalımızın Erzurum'a olan ilgisini de unutmamamız lazım. Sevdamız Erzurum, işimiz gücümüz Erzurum."

Doğu'da gazeteci olmak nasıl peki?

"Aslında olaya Doğu olarak bakmayalım da gazeteci olmak farklı bir duygu. Herkesin baktığı yöne bakarsın ama farklı görürsün. Görmek zorundasın. İnsanlar sizden hep bir haber bekler. Gittiğin oturduğun çay içtiğin bir mekândan olayları yorumlamanız istenir. Erzurum bulunduğu konumu iklim bakımı açısından zor bir şehir. Mesleğimiz gereği günün 12 saati dışardayız. Gerek soğuk hava gerekse halkın kamera çekimserliği bizleri zorlasa da işini severek yaptın mı her zorluğun üstesinden gelirsiniz. Mesleğimin büyük bir bölümü Kanal 25'te geçti. Ve İşi mutfağında öğrendim. Muhabirlik yaptım, canlı yayınlarda kameramanlık yaptım, Canlı olarak şiir programı yaptım, haber sundum, radyoda şiir programı yaptım. Devamlı çalışmak istedim bir şeylere çabaladım. A Haber'den önce yolda giderken kendimce durumlar aktarırdım. Yağmur yağardı yağmuru anlatırdım; kar olurdu kar anlatırdım; kaza olurdu kazayı anlatırdım. Arkadaşlarım kendi kendime anlattıklarımdan üstüme gülerdi. O zaman belki ama şimdi o sanal işi gerçeğe çevirdim ve canlı olarak anlatıyorum."

Mikail Kurban Erzurum'dan haberleriyle her gün ekranda

Aslında hayalinin edebiyat öğretmeni olmak olduğunu ama üniversite sınavına üç yıl üst üste hazırlanmasına rağmen bunu başaramadığını ancak yılmadığını söylüyor genç gazeteci Mikail Kurban. Gazeteciliğin de hayali olduğunu ve bu hayalini yaşadığını dile getirdi; bundan sonra da aynı heyecan ve azimle çalışacağını sözlerine ekledi.

Erzurum'un nabzı bu dergide atıyor

Metin Güven Uşun'un çıkardığı Erzurum Yaşam dergisi, 24'üncü sayısına ulaştı. Uşun, "Dergimiz aktüel, magazin, sağlık ve röportaj dergisi. Ama daha çok röportaj ağırlıklı bir dergi. Erzurum'da yaşayan, üreten, başarısıyla kendini göstermiş kadınlarımıza daha çok ağırlık veriyoruz." diye konuştu.

Mukaddes Şahin

Zengin içeriğiyle okuyucuya geniş bir yelpaze sunan Erzurum Yaşam Dergisi kendisini bölgenin ilk ve tek turizm magazin aktüel dergisi olarak tanımlıyor. "Bu derginin içinde hayat var'' sloganıyla yayın hayatına başlayan dergi Erzurum'da yaşayan başarılı kadınları tanıtmanın yanı sıra sağlık alanında da önemli röportajlara yer veriyor. İki buçuk yıldır yayın hayatını sürdüren Erzurum Yaşam, Erzurum haricinde üç ilde daha okuyucuya ulaşıyor.

Erzurum'un dergiyle birlikte gerçek yaşamla buluştuğunu ifade eden editör Metin Güven Uşun, saklı kalan konuların yaşam dergisiyle birlikte ortaya çıktığını dile getirdi. Editör Uşun'la imtiyaz sahibi olduğu dergi hakkında sorularımızı yanıtladı.

Kısaca kendinizden bahsedebilir misiniz?

Aslen Erzurumluyum. Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi mezunuyum. Uzun yıllardır gazetecilik mesleği içerisindeyim. Şu anda Erzurum'da yayın yapmakta olan Yaşam Dergisi'nin editörlüğünü yapıyorum.

Derginizin başlangıç serüvenini anlatabilir misiniz?

Yaşam Dergisi 24'üncü sayısını çıkarıyor. Yaklaşık iki buçuk yıldır yayında olan bir dergi. Başlangıç serüveni aslında biraz sıra dışı. Ben Erzurum'da yerel bir televizyon kanalının yayın yönetmenliğini yaparken, öteden beri dergilere karşı bir ilgim vardı ve gördüğüm her dergiyi alır, okur ve atmaz, biriktirirdim. O dönemler popüler olan Aktüel Dergisi'ni çok beğenirdim. Hep böyle bir dergi çıkarabilir miyim diye bunun hayalini kuruyordum. Ve bir gün neden olmasın dedim ve Yaşam Dergisi'ni kurdum. Zaman zaman çok zorlansak da 24'üncü sayımızı çıkarmanın mutluluğunu yaşıyoruz şimdi.

Kaç adet basılıyor ve nerelere gönderiliyor?

Dergimiz şu an bin adet basılıyor. Erzurum, Bayburt, Gümüşhane ve Trabzon'a dağıtımı yapılıyor.

Yaşam Dergisi'nde neler var? İçeriği nelerle harmanlıyorsunuz?

Dergimizin içeriği aslında çok zengin. Hani klişe olmuştur; aktüel, magazin, sağlık ve röportaj dergisi diye. Bizim dergimiz gerçekten öyle. Ama daha çok röportaj ağırlıklı bir dergi. Erzurum'da yaşayan, üreten, başarısıyla kendini göstermiş kadınlarımıza daha çok ağırlık veriyoruz.

Derginin okuyucu kitlesini kimler oluşturuyor veya dergi hangi kitleye hitaben çıkıyor?

Biz daha çok aktüel bir dergi olduğumuz için toplumun hemen hemen her kesimine hitap edebiliyoruz. Siyasetçiden, ev hanımına, öğrencisinden öğretmenine, çalışanından çalışmayanına kadar her kesime hitap etmeye çalışıyoruz.

Sizce bir derginin vizyonu ne olmalı?

Dergi konusu Türkiye'de çok hızlı bir gelişme göstermiştir. Gazete bayilerine ya da kitap satıcılarına gidip dergi baktığınızda toplumun hemen hemen her kesimine hitap eden dergiler bulursunuz; çocuk dergisinden, kadın dergisini, oto dergisinden, yemek dergisine kadar… Vizyon dergiyi çıkaranların belirlediği bir konudur. İsteyen arzu ettiği konu ya da vizyon üzerine dergi çıkarabilir. Ama yine de özellikle haber dergilerinde toplumun her kesimine eşit mesafede ve tarafsız olması gerektiğini düşünüyorum.

Derginiz ile ilgili hiç olumsuz bir eleştiri aldınız mı?

Buna eleştiri demeyelim. Halk iyi yapılan her şeyi benimsiyor ve takdir ediyor. Yaptığınız işi ciddiye alıyorsanız, hedef kitlenize hitap edebiliyorsanız, işinizi iyi yapıyorsanız eleştiri yerine övgü alıyorsunuz. Lakin yine de zaman zaman eleştiriler yapılıyor. Bu bazen bir fotoğraf üzerine bazen bir başlık üzerine bile olabiliyor.

Dergi ile okuyucu arasındaki bağın önemi ne sizce?

Dergiler, gazeteler gibi değildir. Gazeteler günlüktür; sabah gündem oluşur akşam gündem değişir. Kimse bir gazeteyi bir günden fazla saklamaz. Ama dergiler öyle değildir. Mesela bir dergi sehpanın üzerinde aylarca kalabilir. Bu yüzden okuyucu ile dergi arasında bir bağ oluşturmak çok önemlidir. Bu nedenle seçtiğiniz hedef kitlenin neleri görmek istediğini iyi düşünüp bu tür malzemeleri dergiye koyarsanız okuyucu ile dergi arasında güzel bir bağ oluşturmuş olursunuz.

Rektör Çomaklı'dan teröre lanet mesajı

■ İstanbul Beşiktaş'ta gerçekleştirilen bombalı saldırının ardından mesaj yayımlayan Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı, "Türk Milleti terörle mücadelede Allah'ın yardımı ve büyük millet olmanın verdiği güçle bütün bunların üstesinden gelecektir." dedi.

Artan terör olayları, Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü ve Öğrenci Konseyi tarafından lanetlendi. İstanbul Beşiktaş'ta maç sonrasında Çevik Kuvvet polislerini hedef alan terör saldırısının ardından bir taziye mesajı yayımlayan Rektör Prof. Dr. Ömer Çomaklı, Türkiye'nin yürüyüşünü baltalamayı hedef alan menfur saldırılarının üstesinden gelineceğini vurguladı.

Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı mesajında şu ifadelere yer verdi:

"Ülkemiz, tüm insani değerleri çiğneyen, beslendiği güç ve kaynakları devletimiz ve milletimizce bilinen terörün alçak ve ahlaksız yüzünü bir kez daha görmüştür.

Ülkemizin geleceğe istikrarlı adımlarla yürüyüşünü baltalamayı hedef alan bu menfur saldırıları gerçekleştiren terör örgütleri ve maşası oldukları güçler bilmelidir ki Türk Milleti terörle mücadelede Allah'ın yardımı ve büyük millet olmanın verdiği güçle bütün bunların üstesinden gelecektir. Bu düşüncelerle hain saldırıda yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına, Aziz milletimize başsağlığı ve sabırlar diliyorum."

Öğrenci konseyinden anlamlı yürüyüş

Atatürk Üniversitesi Öğrenci Konseyi terör örgütünün İstanbul'da gerçekleştirmiş olduğu hain saldırıya ve Suriye devlet başkanı Beşar Esed'in Halep'te genç, yaşlı, kadın, erkek binlerce Suriye vatandaşı katletmesine tepki göstermek amacıyla yürüyüş düzenledi. "Şehitler ölmez vatan bölünmez" ve "Ne mutlu Türk'üm diyene" nidalarıyla İletişim Fakültesi'nde başlayan yürüyüş, bilim ve gençlik anıtının önünde son buldu.

Nurullah Pala (solda) Adnan Çapkan'a (sağda) EYOF hazırlıkları ile ilgili bilgi verdi.

HAZIR

Erzurum 2017 Avrupa gençlik olimpiyatlarına

■ Avrupa Gençlik Olimpik Oyunlarına ev sahipliği yapacak Erzurum'da hazırlıklar son aşamada. Oyunlara 36 ülkeden bin 500 sporcunun katılacağını belirten Spor İl Müdürlüğü Basın Danışmanı Nurullah Pala, "Şehrimize yakışır bir organizasyon olması için çalışıyoruz." dedi.

Adnan Çapkan

25. Dünya Üniversitelerarası Kış Olimpiyatları'na 2011 yılında ev sahipliği yapan Erzurum yeni bir uluslararası organizasyona hazırlanıyor. Avrupa Gençlik Olimpik Oyunları (EYOF) 36 ülkeden 17 yaş altı bin 500 sporcunun katılımıyla 11-18 Şubat 2017 tarihleri arasında Erzurum'da yapılacak. Çalışmalar hakkında bilgi veren Erzurum Spor İl Müdürü Basın Danışmanı Nurullah Pala çalışmaların tüm hızıyla devam ettiğini belirtti. 2011 Oyunlarının Erzurum'da yapılması sebebiyle hazır bir altyapının olduğunu söyleyen Nurullah Pala, kış oyunları açısından Erzurum'un çok ciddi tesislere sahip olduğunu vurguladı.

EYOF'un kış turizminin tanıtımı için önemli bir şans olduğunu belirten Pala, Erzurum'un artık bir olimpiyat şehri haline geldiğini ifade etti.

Erzurum kış sporlarında marka şehir

Pala Erzurum'un son yıllarda özellikle kış sporlarında büyük bir mesafe kat ettiğini ve marka şehir haline geldiğini belirtti. Şehrin kış sporlarında çağ atladığını söyleyen Pala, "Erzurum sadece Türkiye'nin değil dünyanın da en önemli kış sporları merkezlerinden biri haline geldi. Son yıllarda büyük organizasyonlara ev sahipliği yapması da bunun sonucudur." dedi. Pala, ayrıca olimpiyatlar dışında Erzurum'a birçok ülkeden sporcu kafilesinin gelerek kamp yaptığını, bunun da şehrin tanıtımına katkı sağladığını vurguladı.

EYOF 2017 bizim için sürpriz oldu

EYOF 2017'nin kendileri için sürpriz olduğunu söyleyen Nurullah Pala, 2017'de EYOF'un Bosna-Hersek'te yapılmasının planlandığını, ancak Bosna-Hersek'in içinde bulunduğu ekonomik krizden dolayı organizasyona ev sahipliği yapamayacağını belirtmesi ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da önerisi üzerine organizasyonu düzenleme hakkının Türkiye'ye verildiğini söyledi.

Devlet desteğiyle zorlukları aştık

Çalışmaların tüm hızıyla devam ettiğini beliten Pala, "Atlama kulelerinde meydana gelen heyelan sonucu pistler kullanılamaz hale gelmişti. Gördüğüm manzara karşısında çok üzüldüm, gözyaşlarımı tutamayıp ağladım. Hatta EYOF'un artık bizim için bir hayalden ibaret olduğunu düşünmeye başladım. Tam ümidimizi yitirmişken devletimiz olaya el attı. Hemen ihaleye çıkıldı. İhale kısa süre içerisinde sonuçlandı ve çalışmalar başladı. Yıkılan pistlerimiz tekrar eski görünümüne kavuştu. Devletimizin desteğiyle zorlukları aştık." diye konuştu.

Vali Azizoğlu halk gününde vatandaşların sorunlarını dinliyor.

Vali, dert dinlemede

Erzurum Valisi Seyfettin Azizoğlu halk günü kapsamında ayda iki kez vatandaşlarla buluşuyor. Vali Azizoğlu başkanlığında 15 günde bir Çarşamba günleri yapılan halk günü toplantılarında vatandaşlar sorunları dile getirerek Vali'den çözüm üretmesini istiyorlar. Vatandaşların sorunlarının dinlendiği halk gününe farklı kurum ve kuruluşların temsilcileri de katılıyor. Toplantılarda geçim sıkıntısı ve hasta vatandaşların sorunları öne çıkıyor. Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'nden Cemil İlbaş, Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğü'nden Nizamettin Durmuş ve İŞKUR'dan Tacettin Ötügen'in katıldığı son toplantıda vatandaşlar yine işsizlik, elektrik borcu, sağlık sebebiyle çalışamama ve geçim sıkıntısını dile getirdiler.

"Anne beni okuldan al"

Maddi sıkıntılar yaşayan 3 çocuk annesi Tuğba Korkmaz, eşinin İŞKUR'da 6 ay süreyle çalıştırılıp daha sonra işten çıkarıldığını söyledi. Çocuklarının bu durumdan çok etkilendiklerini ifade eden Korkmaz, "12 yaşında olan çocuğum bana 'Anne beni okuldan al ben çalışmak istiyorum' demesi bir anne olarak beni çok üzüyor." diye yakındı.

Horasan'da telefon çekmiyor

Horasan'ın Küçük Konak Mahallesi muhtarı olan Şemsettin Yeşil, mahallelerinde telefonların çekmediğini, defalarca yetkililere bildirmesine rağmen geri dönüş yapılmadığını dile getirdi.

Estetik ameliyatına param yetmiyor

Trafik kazası sonucu yüzünde kalıcı yanıklar meydana gelen Halil İbrahim Dere, estetik ameliyatı olmak istediğini ancak hastane masraflarını karşılayamadığını ve maliyetinin yüksek olduğunu söyledi.

İşsizim, iş istiyorum

Evli ve 2 çocuk babası olan Yıldırım Taş, sabıkasından dolayı iş bulamadığından yakındı. Bulduğu işlerde de sigortasının işveren tarafından yatırılmadığını söyledi. Taş, "İşim yok diye eşimle ayrılma noktasına geldik. Sabıkam olduğu için hiç kimse iş vermek istemiyor. Verenler de sigortamı yatırmıyor. İşsizim, iş istiyorum." dedi.

Sümeyye Yalçın, Şeyma Tahir

Üç yıldır yolları kapalı

■ Erzurum'un Hınıs ilçesine bağlı Kongur köyü Hamurpet Dağı'nda 2013'te yaşanan heyelan nedeniyle arazilerini kaybeden köylüler mağduriyetlerinin giderilmesini bekliyor. Heyelanın tek geçim kaynakları olan hayvancılığı bitme noktasına getirdiğini belirten köylüler, heyelanın yollarını kapattığını, yazın kullandıkları yayla yolunun da kışın tamamen kapandığını söylediler.

Ahmet Keskin

Erzurum'un Hınıs ilçesine bağlı 80 haneli Kongur köyü Yusuf mezrasında 20 Haziran 2013 tarihinde meydana gelen heyelan köylüyü o günden bu yana büyük sıkıntılara soktu. Tek geçim kaynakları olan hayvancılığın heyelandan olumsuz etkilendiğini belirten köylüler, yetkililerden verilen sözlerin yerine getirilmesini istediler.

Hayvan otlattıkları arazilerinin heyelanla birlikte büyük kısmının zarar gördüğünü vurgulayan Mükerrem Keskin, "Bizler yazın biçtiğimiz otlarla kışın hayvanlarımızı besleyip onlarla geçimimizi sağlardık. Şimdi ekip biçtiğimiz tarlalarımız, çayırlarımız yok. Bunca kişi neyle geçimini sağlayacak, ne yiyip içecek?" diye sordu.

"Kışları batıya işçi olarak çalışmaya gidiyoruz; yedi ay boyunca çalıştığımız ve elde ettiğimiz parayla hayvanlara ot, saman, yem alıyoruz. Zor yetiniyoruz. Devletimizden beklentilerimiz var ama sadece beklenti olarak kalmasın; yardım etmelerini bekliyoruz" diyen Keskin, bir önceki Erzurum Valisi Dr. Ahmet Altıparmak'ın köyü ziyaret ettiğini, köylüye gereken yardımın yapılacağı sözünü verdiğini, fakat aradan yıllar geçmesine rağmen hala bir yardımda bulunulmadığını hatırlattı.

2013 yılında heyelanın ardından köyü ziyaret eden Vali Altıparmak basın mensuplarına şunları söylemişti: "Malumunuz burada bir heyelan var. Kongur Köyünü belirli bir risk altına sokuyor diye düşünmüştük. Bunun için de önce bir uzman ekibimiz geldi inceledi. Onlar ilk incelemede köyün risk altında olmadığını söylediler. Uzmanların gitmesinden yarım saat sonra yeni bir heyelan dalgası geldi. Bunun üzerine daha geniş bir uzman ekip gönderdik. Onlar da incelemelerde bulundular. Köydeki herhangi bir evde çatlama, yarılma, yıkılma olmadığını tespit eden uzmanlar, heyelanın köyü risk altına sokacak derecede olmadığını da belirtti."

Köy sakinlerinden Nametullah Şan, köye yapılan tek yardımın çadır kurmak olduğunu, Kızılay'ın verdiği çadırların kendilerinde sadece bir hafta kaldığını, bir hafta geçtikten sonra tehlikenin geçtiğini ve çadırların toplandığını söyledi. Heyelanın uzunluğunun altı kilometre, çapının dört kilometreden uzun olduğunu belirten Şan, 2016 yazında yeniden bir heyelan meydana geldiğini söyleyen Şan, yetkili kişilerden bir an önce kendileriyle ilgilenmelerini, en azından hayvanları için kışlık besi yardımında bulunmalarını ve bu soruna bir çözüm bulmaları gerektiğini dile getirdi.

"Yoksul, aç, bir geliri olmayan insanlar var. Kimileri köyden çıktı; onlar da şehirde zorluklar içinde yaşıyor; kıt kanaat geçiniyor. Hamallık ve inşaatta çalışıyor." diyen Şan, göç edenlerin Hınıs'taki deprem konutlarına yerleştiklerini, ancak bu konutların da kullanılabilir durumda olmadıklarına dikkat çekti. Şan, zor durumdaki bu ailelere devletin bir yardım da bulunması gerektiğini söyledi.

Köy sakinlerinden Alâeddin Şan da "Perişan bir durumdayız. Şu an altı kilometrelik bir alanda heyelan var ve köyümüze beş yüz metre yakınında. Sekiz yüz nüfuslu köyü ne yapsın, devletten hiçbir yardım gelmediği gibi bu patlamaların ve heyelanın sebebini de bizlere söylemediler" dedi.

Kongur'a bağlı Yusuf mezrası sakinleri de aynı durumda olduklarını ve ek olarak üç yıl önce meydana gelen heyelanda köyün yollarının kapandığını, o günden bu yana kendilerine yakın olan yayla yollarını kullanarak ulaşımı sağladıklarını belirterek defalarca yol yapımı için yetkili kişilere başvurduklarını fakat kimsenin ilgilenmediğini sadece köyün yolunu yayla yoluna bağladıklarını, bu yolu da yazları kullanabildiklerini, yağmurun ve karın başlamasından sonra aylarca ulaşıma kapalı kaldığını, hasta ve doğum yapan eşlerini el kızakları ile diğer köylere ulaştırdıklarını söylediler.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi de heyelanın yaşandığı günlerde bir rapor hazırlamıştı. Raporda şu ifadeler yer almıştı:

"Bölgenin heyelan varlığı MTA`nın 1/25.000 ölçekli haritalarında açıkça belirlenmiştir. Bölgede kuzeydoğu-güneybatı (KD-GB) doğrultulu faylar, heyelan gölleri ve eğim heyelanı hızlandıran jeolojik unsurlardır. Heyelan alanı; yaklaşık 3 km2`lik bir alan ve 25-30 m'lik derinlik olarak hesaplandığında ciddi bir kütle hareketi ile karşı karşıya olunduğu söylenebilir. Bölgenin sorunlu jeolojik yapısı, topoğrafyası, hidrojeolojik koşulları ve zemin yapı etkileşimi dikkate alınmaksızın köy yerleşim yeri heyelanlı alan üzerinde kurulmuş ve adeta afete davetiye çıkarılmış. Kayan kütlenin üst sınırı Yayla Gölüne yaklaşık 200 m mesafede bulunuyor. Kütle hareketleri yani kayma devam ediyor. Bu gölün kayması ve suyunun boşalması durumunda daha fazla malzemenin akması ve hareket etmesine yol açacak. Bu durumda Kongur Köyü büyük bir tehlike altında bulunmakta. Ayrıca kopan kütlenin sol tarafında bulunan Yusuf mezrası kayan kütlenin 200 metre batısında. Bu yerleşim yeri de büyük risk altında. Bu jeolojik tehlike karşısında bölge 'Afet bölgesi' ilan edilmeli ve derhal boşaltılmalıdır. İnsanların can ve mal güvenliğini tehdit etmeyen yerleşime uygun alanlarda iskan edilmeleri ve heyelanda gördükleri zararın tazmin edilmesi gerekir."

Aradan geçen üç yılı aşkın sürede muhtar Dağıstan Kaya ve köylülerin çabaları bir sonuca ulaşamadı. Kongur köyü ve Yusuf mezrası sakinleri yollarının açılmasını ve devletin kendilerine sahip çıkmasını beklemeye devam ediyor.

Heyelanlar can alıyor

Türkiye'de heyelan mağduru olan sadece Kongur Köyü değil. Ülkemizde farklı tarihlerde meydana gelen önemli heyelanlarda onlarca insan hayatını kaybetti; büyük hasarlar meydana geldi.

Bazıları şöyle:

23 Haziran 1988: Trabzon-Maçka-Çatak mevkiinde meydana gelen heyelanda 46 kişi, hayatını kaybetti.

19-20 Haziran 1990: Trabzon-Giresun-Gümüşhane: Her üç ilde 65 kişinin ölümüne ve büyük maddi kayıplara yol açan heyelan ve taşkın olayları meydana geldi.

13 Temmuz 1995: Isparta - Senirkent ilçesinde meydana gelen çamur akması olayında 74 kişi öldü.

07-08 Ağustos 1998: Trabzon-Beşköy'deki heyelanda 50 kişi hayatını kaybetti.

23-24 Temmuz 2002 Rize-Selamet köyünde 20 kişi olmak üzere bölgede toplam 27 kişinin öldüğü heyelan olayları meydana geldi.

17 Mart 2005 Sivas-Koyulhisar-Su gözü Köyü-Kuzulu Mahallesi'nde yaşanan heyelan 15 kişinin hayatına mal oldu.

27 Ağustos 2010: Rize'nin merkeze bağlı Gündoğdu beldesinde sağanak yağış sonucu oluşan heyelanda 12 kişi hayatını kaybetti.

'Operasyon'un yönetmeni Ziya Kibar'dan uyarı:

Operasyon savaştan daha tehlikeli!

Sümeyye Yalçın, Şeyma Tahir

Yönetmenliğini Ziya Kibar'ın üstlendiği Operasyon oyunu seyirciyle buluştu. Oyunda Güzel Sanatlar Fakültesi Oyunculuk Bölümünden Muhammet Tufan Emre Ünal ve Muhammet Aymaz rol aldı.

Muzaffer İzgü'nün 30 sene önce kaleme aldığı Sınır oyununda günün koşulları ele alınıp siyasi gelişmeler gözetilerek Türk-Yunan ilişkileri ele alınmıştı. Günümüze uyarlanan oyunda ise Suriye sınırında bir Rus ve Amerikan askeri arasında sınır nöbetinde geçenler anlatılıyor. Parasız kaldıkları için asker olan ve daha sonra komutanlarından aldıkları talimatla birbirlerini vuran iki kişinin operasyonla birlikte insanlıklarının nasıl bozulduğu vurgusu da yapılıyor. Oyunun arka planında ise Ortadoğu'da ve Türkiye'de gelişmekte olan olaylar anlatılıyor.

'Operasyon' ile ilgili bilgi veren yönetmen Kibar şöyle açıkladı: "Savaş kavramını ele alıyoruz. Savaşı herkesi biliyor. Bu kavram hem tarihimizde hem de belleklerimizde mevcut. Ayrıca savaşların birer tarafı var. Fakat günümüzde savaş kavramı artık yok, operasyon var. Savaşlar artık ordular tarafından yapılmıyor, taşeron terör örgütleri bunu gerçekleştiriyor. İşte bunların hepsini toplayınca operasyon meydana geliyor. Bu kelime savaştan da beter. Çünkü ne etiği var ne ahlakı."

Sanat toplum içindir anlayışı ile yola çıktıklarını belirten Ziya Kibar, "Oyunda asıl amaç insanların, olaylara farklı bir perspektiften bakmalarını sağlamak." dedi.

Şehirdeki tiyatro sıkıntısına da değinen Ziya Kibar, "Devlet Tiyatrosu yılda 2-3 oyun oynuyor ve hep aynı çizgide. Biz de neden farklı bir pencere açmayalım, sanat camiasına yeni isimler katmayalım düşüncesiyle yola çıktık. Aldığımız eğitim doğrultusunda fakat kendi sanat biçimimizi de yansıtarak farklı işler ortaya koymaya çalışıyoruz. Derdi olan oyunlar yazmaya çalışıyoruz. Zaman çok kıymetli ve sizi bir saat boyunca izlemeye gelenlere bir söz söylemeniz gerekiyor; insanları kandırmanın alemi yok. Yaşadığımız coğrafya çok sıkıntılı insanlara bunları anlatmalıyız." diye konuştu.

Köse 'İletişim Bilimlerinin Kökenleri'ne ışık tutuyor

■ Jacques Perriault'un derlediği ve Hüseyin Köse'nin Fransızcadan Türkçeye kazandırdığı İletişim Bilimlerinin Unutulmuş Kökenleri isimli kitap, Ayrıntı Yayınları tarafından yayımlandı. Kitapta iletişim eğitiminden klinik alan deneylerine kadar iletişim bilimleri disiplininin birbirinden farklı konularına odaklanan toplam 11 metin yer alıyor.

Kadir Balcı

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Hüseyin Köse, Fransız sosyal bilimci Jacques Perriault'un derlemelerle oluşturduğu İletişim Bilimlerinin Unutulmuş Kökenleri adlı eserini Türkçeye kazandırdı. kitap Ayrıntı Yayınları tarafından yayımlandı. Kitapta iletişim eğitiminden klinik alan deneylerine kadar iletişim bilimleri disiplininin birbirinden farklı konularına odaklanan toplam 11 metin yer alıyor.

İletişim Bilimlerinin Unutulmuş Kökenleri derlemesi içinde yer alan metinler, iletişim ekseninde kendini yenileyen ütopik tasarının belli başlı düşünsel uğraklarına buyur ediyor okuyucuyu. Ayrıca, insanın antropolojik açıdan yapılmış farklı bir tanımını sunan kitap, iletişim çağında yaşayan biz homo communicantlar için, iletişim disiplininin akademik gelişim serüvenini derli toplu sunması açısından da oldukça önemli.

Kitabın editörü Jacques Perriault "İletişim Bilimlerinin Bilinmeyen Kaynakları" bölümünde kitabın amacını şöyle açıklıyor: "Amacımız, iletişim bilimlerinin bilinmeyen, hatta unutulmuş kaynakları konusunda okuru bilgilendirmektir. İletişim bilimleri araştırır, gözlemler, tasnif eder ve birlikte yaşama düşüncesine katkıda bulunan tartışmaları, bilgileri, haber yayınlarını, paylaşım ve değişimin olgularını yorumlar. İletişim bilimlerinin gözlemlediği olguları (teknik araçlar ve kullanımları, sembolik ve işlevsel pratikler, diller, düzenlemeler, bilgi ve enformasyon dolaşımları, polemikler, politikalar ve stratejiler, vb.) yorumlar. Tüm bunların nihai kazancı 'Birlikte Yaşama'dır."

Kitapta; Anne- Maria Laulan'ın "Aydınlanma Çağı'nda İletişim ve Enformasyon Bilimlerinin Doğuşu: Sosyokültürel Bağlantı" başlıklı yazısı ile, "Abraham Moles ve Robert Escarpit: İki Unutulmuş Sima" başlıklı çalışmalara ek olarak, Serge Proulx'un "Birleşik Devletler'de 1940'lı Yıllar Askeri Koşullarında İletişim Bilimleri Alanının Doğuşu", Jean-Paul Lafrance'ın "Toplumsal Hareketlerin Kavşağında Medya", Genevieve Jacquinot-Delaunay'ın "Eğitim ve İletişim Arasındaki İlişkiler", Andre Vitalis'in "Jacques Ellul'ün Güncelliği: Teknisyen Bir Toplumda İletişim" adlı metinler yer alıyor. Kitap, Dominique Wolton imzalı "Bilgi Vermek İletişim Kurmak Değildir: İletişimin Güncel Bir Kuramı" başlıklı yazısıyla son buluyor.

Prof. Dr. Köse kitapla ilgili şunları anlattı: "Kitap, iletişim bilimleri alanına ilişkin düşüncelerimizin genel bir ekolojisini tasarlamaya adanmış olup, bu tasarı iddiasındaki kurucu metinlerin tarihi halen inşa halinde olup, genellikle yirminci yüzyılın ilk çeyreğine tarihlenmektedir. Dahası kitap, her türden kaotik savrulmaya ve rizikoya açık toplumsal ilişkiler mimarisinin 'onarıcı' bir pratiği olarak öne sürülen iletişim olgusunun teoride bulduğu karşılığı, içinde eylem olanakları ve kontrol amacını da barındıran insancıl, etkili ve ikna edici bir etkileşim sürecini yeni yeni filizlenen disiplin açısından egemen norm olarak saptamakta."

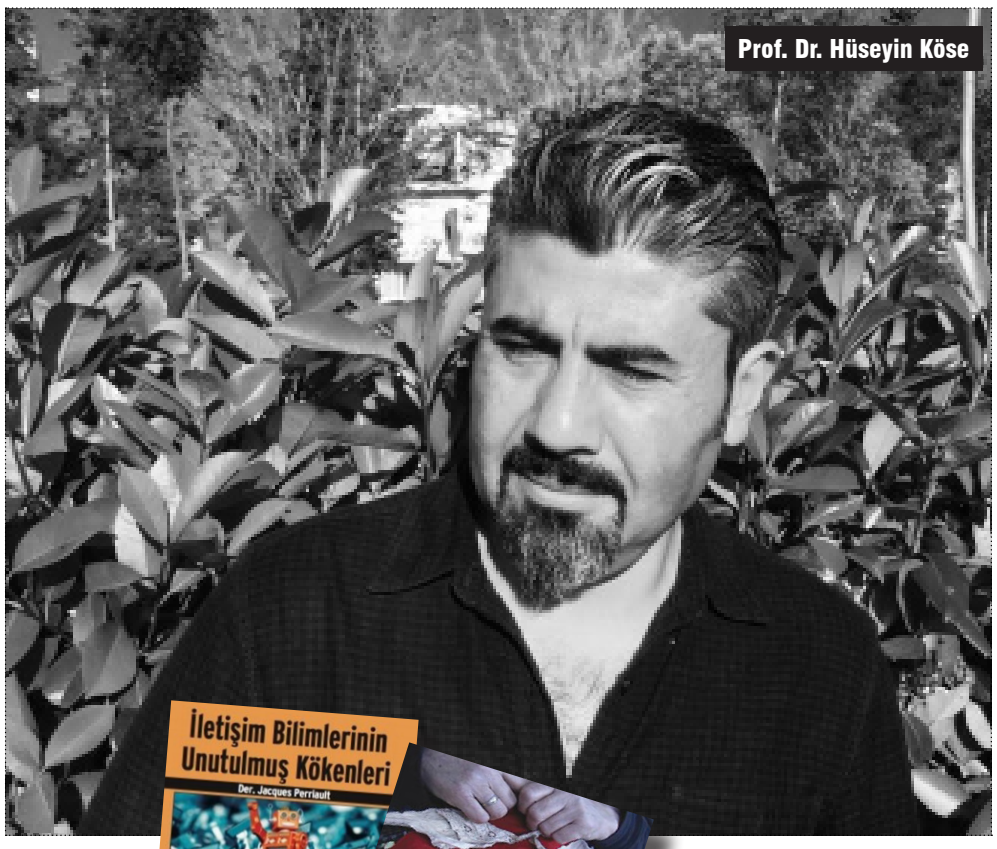
Prof. Dr. Hüseyin Köse

"… Bu genel çerçeve, aşağı yukarı 70'li yıllardan itibaren etkili olmaya başlayan göstergebilimsel okulun iletişim pratiklerinde anlam inşasını ideolojiler ve değerler açısından yeniden sorunsallaştıran çıkışına kadar varlığını sürdürür. Böylece daha önce iletilerin bir noktadan diğer bir noktaya ya da noktalara doğru ve etkili biçimde aktarılması süreci olarak tanımlanmış olan iletişim kavramı, yerini iletişimsel eylem ve metinlerin alımlanması sürecine bırakır. Dahası, bu açıdan iletişimi eski dünyanın yeni ütopik tasarısı olarak görenler arasında neredeyse merkezi bir tutum söz konusudur. Kimileri için bu, insanın özgürleşim idealini gerçekleştirmeye izin verecek teknik/bilimsel/akılcı bir devrim; kimilerine göre ise bu dünya öncelikle bir "iletişim için iletişim" dünyası olup iletişimsel ütopya tüm insanlarla ilgilidir; bu bakış açısından "yaşam" artık sadece tek boyutlu biyolojik bir organizmadan ibaret değildir ve "iletişim içinde olma"yı da kapsamaktadır. İletişim Bilimlerinin Unutulmuş Kökenleri derlemesi içinde yer alan metinler, iletişim ekseninde kendini yenileyen ütopik tasarının belli başlı düşünsel uğraklarına buyur ediyor okuyucuyu."

Özünde ideal bir toplumu, insanın antropolojik açıdan yapılmış farklı bir tanımını ve iletişimin bir değer olarak kabulünü içeren söz konusu tasarının, iç dünyası ve bedeni olmayan müphem bir toplumda yaşadığı varsayılan biz homo communicantlar için sunduğu olanakların farkında olanlar için…

Azınlık sineması 'Gözdeki Kıymık'ta

Prof. Dr. Hüseyin Köse ve Özgür İpek'in birlikte hazırladıkları Gözdeki Kıymık isimli kitap geçtiğimiz günlerde Metis Yayınları tarafından yayımlandı.

2000'li yıllar sonrası yeni Türkiye sinemasında azınlıklar, madun ve maduniyet imgelerinin temsili konusuna odaklanan çalışmanın Önsöz bölümünde şu ifadeler yer aldı: "Türkiye sinemasının ana akım film yapma pratiğinin kapsama alanı içine pek girmeyen, girseler de çarpıtılmış imgeleriyle ve genellikle "tercihli" olarak dikkate alındıklarından çoğunlukla hayatın çeperlerinde konumlandırılan madun ve azınlıklarının zorunlu ve süreğen misafirlikleri, uzun süredir adı konmamış bir tür "diaspora sineması" aracılığıyla az da olsa "görünürlük" kazanmış bulunmakta. Çoğunlukçu değer ve ideolojilerin, mutlakıyetçi bakış ve değer yargılarının kıskaca alınmış bu diasporik özneleri, ortaya çıkan bu görece özgürlükçü ve eşitlikçi temsil olanağıyla birlikte, film kadrajlarına artık marjinden, "kenar"dan değil de "orta"dan, merkezden girip çıkabilme gücüne erişmiş durumda büyük ölçüde. Hali hazırdaki mevcutların dışında, ortalıkta pek görünmeyenlerin, sesi soluğu pek işitilmeyenlerin, kısaca namevcutların da bir ölçüde sicil kaydının ya da çetelesinin tutulduğu böylesi bir sinema anlayışının, bir tür "azınlık sineması" ya da "minör sinema" görüntüsü verdiğinden söz etmek ilk bakışta bir tür acelecilik ve tez canlılık olarak görülebilir belki. Ne var ki, iyiniyetli bir temenni yahut gerçekleşmesi arzu edilen insancıl/politik bir beklenti olarak böylesi bir "azınlık sineması" adlandırması ve talebinin hiç değilse özgürlükçü girişimler ve değerlendirmeler arasında muteber bir yeri olmalıdır. Dahası, konunun en temel insan hakları ve özgürlüklerinin savunulması ve yüceltilmesi gibi heyecan uyandırıcı pek çok boyutu vardır. Sözgelimi sosyolog Bauman'ın da dediği gibi, "bir kişinin özgür olabilmesi için en az iki kişi [olmak] gerekir"; çünkü varlığı gereksinen o ikinci kişi olmadan, bize kendi özgürlüğümüzü hatırlatacak o "öteki yarı" olmadan özgürlüğün bir kıymeti harbiyesi de yok. Özgür olmanın hemen her zaman bir şeylere yahut birilerine karşı özgürlük demek olduğu anımsanacak olursa, kendimizin ve başkalarının özgürlüğüne ilişkin ontolojik algılamayı eşit bir düzlemde inşa edebilmenin bundan başka bir koşulu da yok gerçekten… Şayet bize özgürlüğümüzü bahşeden şey öteki'nin bakışıysa, o bakışı hunharca köreltmenin, kendi varoluşumuzu gerçekleyen ilkesel dayanaklara gölge etmenin, kendi özgürlüğümüzün düşmanı olmaktan ne farkı kalırdı…

Her ne dersek diyelim, madun, statüsü sessizlikle damgalanmış bir kategori olarak, kendi adına söz alma ve konuşma girişiminin sıklıkla başarısızlıkla sonuçlandığı kişidir. O, konuşmayı etkin bir edime dönüştürmedikçe hayalini kurduğu hiçbir şeyin hayatını gerçekten yaşayamayacak olandır; bu ümitsizliğiyle, gerçek ya da düşsel, her tür varoluş imkânından da dışlanmış olan... Dahası, öteki türlü olduğunda, yani bir başkasının adına konuşulduğu her seferinde açıkça bir maduniyet krizinin varlığı kaçınılmaz biçimde belgelenmiş olmaktaysa eğer, dolaylı bir konuşma ve temsilin sunduğu avantajlar üstüne ne söylenebilir? Başka bir deyişle, bazı sinemacılar, madunu kendi lisanıyla ve ayrıcalıklı bir konum düzeyinden seslendirdiğinde ne oluyor? Madun gerçekten "konuşmuş" oluyor mu o zaman? Kendi bastırılmış hakikatinin "çok sesli" dilini özgürce ortalığa salacak filmi dolaysız biçimde çekmiş oluyor mu böylece? Yaşantısını doğru, haklı ve kusursuz biçimde nakledecek bir sunuş tarzıyla karşılaşır karşılaşmaz, hemencecik bu doğrudan söz alma düzeneğinin imkânlarını terk etmekte bir sakınca görmüyor mu yoksa? Tam da burada işin içine bir temsiliyet problemi girdiğine göre şu soru geliyor akla: Madunu kendi hakkında "konuşturan" iradenin olanak verdiği bu dilin ne kadarı gerçek, ne kadarı yapıntı? Onu temsil etme arı vicdanına sahip olduğunu iddia eden yaratıcı ve bağımsız yönetmenlerin mümesilliği, anlatılan trajedi ya da dramların mağduru olmalarını gerekli kılmıyor kuşkusuz; ancak seyirciyi yapılan işin samimiyetine inandırmak da gerekiyor öte yandan... Dahası, madunun konuşmasından, onun kendi öz varlığının akıl ve duygu dolu sözcülüğünün sorumluluğunu kimseye bırakmamasını anlıyorsak eğer, bu iyiniyetli yetki devrinin bir dizi ölü taahhütle sonuçlanması da muhtemel. Böyle bir durumda, söz konusu uyuşmazlığın çözümü için hangi merci ya da merciler göreve çağrılacak? Kim hakem tutulacak? Son olarak; kendi benlik imgesini başkasının iradeyi külliyesinde harman etmiş kişi için ifade/irade özgürlüğünün anlamı ne? Bu ve benzeri sorular çoğaltılabilir elbette, ama biz daha ziyade göze batan kıymığın algıda yol açtığı büyük çalkantıya kulak verelim…"

‘Güzel’ bir adam ve onun şanslı misafirleri

Mariye Çelik

Erdal Güzel, mültecilerin dertlerini de sevinçlerini de paylaşıyor.

Afgan, Suriyeli, Iraklı... Mültecilerin göçü ve dramı sürüyor. Yerini yurdunu terk etmek zorunda kalanların bir kısmı Erzurum’da yaşıyor. Erzurum’da olmak şanslı olmak demek; çünkü onların Erdal babaları var. ER-VAK ve onun yardımsever başkanı Erdal Güzel, yardıma muhtaç bu muhacirlere ‘ensar’ gibi kucak açıyor.

Ülkemizde canımız tehlikede yaşıyorduk. Taliban bizim ve bizim gibilerin yaşamları için hep tehlike oluşturdu zaten. Abim de onlarla sorun yaşadı. Peşini bırakmadılar tabii. Her yerde onu arıyorlardı. Bir gün gelip evimizi bastılar. Büyük oğlum evde tek başınaydı. Abim yerine onu aldılar. Gidip ellerinden almaya çalıştım. Görüştürmediler… Abim gelmedikçe onu bırakmayacaklarını söylediler; ama bir süre sonra oğlumu bıraktılar. Eve geldiğinde tanınmayacak haldeydi. Onu öldüresiye dövmüşlerdi. Biz de hemen ardından zorlu bir dağ yolculuğu sonrası kaçak yollarla Türkiye’ye kaçtık. İlk olarak Van’a geldik. Oradan Ankara’ya Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği’ne gönderdiler bizi. Gittiğimizde bazı insanlarla tanıştık. Bize Erdal Güzel’den bahsedip onun yardımcı olabileceğini söylediler. Erzurum’a geldik ve onunla tanıştık. Bize çok yardımları oldu…”

Hatice Hüseyni bana bunları termostan doldurduğu açık çayı eşliğinde hararetli bir biçimde anlatıyordu. Ne o benim dilime ne de ben onun diline hâkimdik; ama hüznün bir lisanı yoktu işte; acılarının yüzüne attığı her fırça darbesiyle oluşan kırışıklıkları, içinde hala inatla yanan cılız umut ışığı ile yaşama dair ümitlerini yitirmemiş gözleriyle en derinden anlatmıştı bana kederini… Onun gibi mülteci olan küçük çevirmenim Yıldız Hakemi bana duyduklarını anlatma telaşesi ile hararetli hararetli aktarıyordu her şeyi. Yıldız benim bu maceramdaki küçük yol arkadaşım. Görev bilinciyle dolup taşan bir asker edasıyla yanımda duruyor. Güzel bir Türkçesi var. Yıldız anlattıkça içimi iyiden iyiye bir hüzün kaplıyor. Zaman zaman öfkeleniyorum da, karşımdakilerle birlikte...

Hüseyni ailesi 9 kişilik bir aile. Mecburi muhacirlik serüvenlerine Erzurum’da devam ediyorlar. Muhacirlik, asr-ı saadet zamanlarında değil de Cemal Süreya’nın bahsettiği kötülüklerin büsbütün egemen olduğu namussuz bir çağda olunca iyice bükmüş boyunlarını. Ama bir isim bu karanlık labirentte, Hüseyni ailesi ve onlar gibi diğer Afgan mültecilere bir ışık olmuş: Erdal Güzel… Erzurum’un güzel ve de naif yürekli ağabeyi Erdal Güzel.

Erdal Güzel yıllardır eczacılık mesleğini sürdüren, Erzurum Kalkınma Vakfı (ER-VAK) Başkanlığını yürüten ve Erzurum’daki STK’larda önemli hizmetleri olan duyarlı bir insan. Yardım etmek onun için asli bir görev, hatta bir yaşam biçimi. Günlük yoğun temponun, koşuşturmanın yanı sıra dükkânının arka bölümünde oluşturduğu bir nevi küçük yardım odasında giyecekten kırtasiyeye birçok yardım malzemesini sahiplerine ulaştırmayı ihmal etmiyor.

Yardım deyince akla sadece bunlar gelmemeli; Afgan, Suriyeli, Iraklı mültecilerin, kendisinin misafir olarak gördüğü yardıma muhtaçların her işine koşuyor Erdal Güzel. Sağlık sorunlarında, resmi makamlarla yazışmalarında, düğünlerinde, cenazelerinde, kavgalarında, sosyal hayatta akla gelebilecek her türlü ihtiyaçlarında mültecilerin her zaman yanında. Bu yakınlık öyle bir boyuta ulaşmış ki mülteciler ona ‘baba’ diyor, ‘büyükbaba’ diye hitap ediyor. Yanına gelen çocukların ilk işi ona koşup sarılmak oluyor.

Firari kuşlar gibi…

Erdal Güzel’le eczanesinde buluşup dostları ve kendisiyle vakit geçirebilmek adına açtığı Güzel Kültür Evi’ne sohbet etmek üzere gidiyoruz. Tarihi dokularla özenle döşenmiş odalar, eski belge, tapu gibi çeşitli antikalarla dolu vitrinler, duvarda yerini almış gezilip görülen yerlerden alınmış yöresel kıyafetler beni alıp başka dünyalara sürüklüyor. Ambiyansın büyülü havası sohbetin bendeki etkisini arttırıyor. Erdal Güzel’e yani nam-ı diğer ‘Erdal baba’ya Afganlarla yolunun nasıl kesiştiğini soruyorum.

Taliban zulmünden kaçan dokuz kişilik Husayni ailesinin çocukları

Çocuklar ER-VAK’ın desteğiyle yaşamlarını sürdürüyor.

Olayların nasıl cereyan ettiğini şöyle anlatıyor Güzel: “Kış mevsimindeydik. Benim bir minibüsüm vardı. Yolda seyir halindeyken ‘firari güvercinler’ gibi ürkek, kadınlar ve çocuklardan oluşan 10-15 kişilik bir grup insan gördüm. ‘Erzurum’un kışı zordur’ diyor ya Nazım Hikmet, öyle zorlu bir günde bir baktım ki bu insanların ayaklarında ayakkabı yok; kimi terlikle, kimi yalınayak üstlerinde doğru dürüst bir şey yok o soğukta dışarıdalar. Müthiş bir trajedi. Yüreğimdeki ses dedi ki bunlara yanaş. Türkçe bilmiyorlar ama biz anlaştık. Zaten üstleri başları diyor ki biz buyuz, yardıma ihtiyacımız var. Hepsini arabama doldurdum. Alt altta üst üste sığdılar. Ayakkabı mağazasından başladık işe. Tabii bu insanlar şehirde kendilerine ilgi duyan bir insan olduğunu fark ettiler, yani mesajlaştık. Allah’ın bir nasibi oldu bu. Arasan bulamazsın bu kısmeti. Bu olay akabinde bu insanlar nerede kalır ne yapar ilgilenmeye başladım; kimisini metruk bir evde, kimisini dışarıda, kimisini camii önünde, kimisini de hastane köşelerinde buldum. Bu mülteciler benim dünyama girdiler, ailem büyüdü. Dedim ki madem buraya geldiler muhacir ensar ilişkisi içerisinde bunlara elimizi kucağımızı açmamız gerekir.”

Shayan Darabi cam kemik hastalığından mustarip

Yüreği kemiklerinden güçlü adam

Firari kuşlar… Böylesine ince bir benzetme ancak bu denli yufka yürekli birinden beklenirdi. O, çetin ve soğuk kış gününde bir araya geldiği Afgan muhacirlerle, kendi ifadesiyle ‘firari kuşlarla’ yolunu, buluştuğu günden bu yana hiç ayırmamış. Öyle ki gönlünün değdiği insanlar Hüseyni ailesiyle sınırlı değil. Darabi ailesi de Erdal Güzel’le yolu kesişen ailelerden bir diğeri. Evlerine gittiğimde, evin abisi biraz tereddütle de olsa gelme sebebimi öğrenip Erdal Güzel’in ismini duyunca içeriye buyur ediyor beni. Kapıdaki tereddüttün yerini eve çıktığımda sıcacık soba, düzenli, pencere önündeki çok sayıdaki saksıda ortama kışla beraber loş ve mistik bir hava veren çiçekler, evin annesi ve ablasıyla birlikte tüm içtenliğiyle karşılıyor beni. Onların mültecilik hikâyesi küçük oğulları Shayan’ın cam kemik hastalığı sebebiyle başlıyor. Ankara’ya Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği’ne ulaştıktan sonra onlar da Erzurum’a gönderiliyor. Onlardan daha önce Türkiye’ye göç etmiş olan tanıdıkları vesilesiyle Erdal Güzel ile bir araya geliyorlar. Afganların babası onlar için de elinden geleni yapıyor. Darabi ailesinin göç yolculuğunun başlangıcı olan Shayan, hayatın onun önüne serdiği çetin sınavı başarıyla geçmiş, bu başarısını derslerine de yansıtmış, oldukça aklı başında, zeki genç bir delikanlı. Henüz liseye gidiyor. Tam bir Türkiye aşığı. Tedavisi için ailesiyle birlikte rotasını ABD’ye çevirecek. Orada iyileşip iyi bir bilim insanı olmak istiyor. Shayan, buradan gitme durumuna çok üzülse de bir gün çok daha sağlıklı ve çok daha başarılı bir biçimde Türkiye’ye dönüp hizmet edeceğini söylüyor. Onun umut dolu gözleri ve kendinden emin sözleri bende hayranlık uyandırıyor doğrusu. O gün geldiğinde onunla tekrardan karşılaşmak arzusu ve hoş sohbet eşliğindeki çay ikramından sonra Yıldız’la birlikte ayrılıyorum oradan da.

Erzurum’da olmaktan memnunlar

Bu defa durağım düşmanlarından dolayı buraya iltica etmek durumunda kalan Mohammed ailesinin evi. Evin annesi eşine haber verip hızlı bir toparlanmanın ardından içeri davet ediyor bizi. Bu küçük ve sıcak evde minderlerle oluşturulmuş bir yer yatağında henüz yeni uyanmış üzüm karası gözleriyle küçük Yusuf karşılıyor beni. Başta beni görmekten mutluluk duymasa da fotoğraf makinamla resimlerini çekerek dikkatini kendime doğru dönüştürüp bir nebze de olsa aradaki buzları eritiyorum. Evin annesi pek Türkçe bilmediğinden sohbeti baba Jemil Mohammed ile gerçekleştiriyorum. Buraya gelmekten dolayı memnun olduklarını söylüyorlar. Tabii işsizlik zorluyor onları da ama geldikleri yerden sonra Türkiye’yi büyük bir nimet olarak görüyorlar. Onların da Erdal Güzel ile tanışmaları önceden Erzurum’a yerleşen Afgan dostları sayesinde oluyor. Erdal Güzel yine yapıyor babalığını ve yardımını esirgemiyor bu aileden de. Öyle ki her cümlesinde ona olan minnetini aktarıyor bize Jemil. Sohbet bitiminde Yusuf’u sevip kalkıyorum, vedalaşıp ayrılıyoruz. Yanımda yol arkadaşım Yıldız ile yürürken bunca vakit nasıl onlara ve onlar gibi mültecilere bu denli kör olduğumu düşünerek içten içe kızıyorum kendime. Daha sonrasında bu kızgınlığım yerini, yolumun Erdal Güzel ile kesişmesi ve bu insanların ve yaşadıklarının farkındalığa ulaşmış olmanın sevinciyle yer değiştiriyor.

Erdal Güzel’i Cenevre bile tanıyor

Erdal Güzel ve Afgan mülteciler hakkında konuşmak üzere Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği Erzurum Şube Sorumlusu Avukat Erdem Demirceylan’la görüşmeye gittiğimde, Erzurum’da yaklaşık 1500 Afgan mültecinin bulunduğunu, onların barınma, sosyal haklar ve iş bağlamında problemler yaşadıklarını resmi ağızdan (gördüğüm trajik tabloların ardından) öğrendim. Bu sıkıntıların onları, Türkiye’nin batısına ya da Avrupa’ya doğru kaçmaya ittiğini söyledi. Onları burada daha uygun koşullarda yaşatabilmek için uğraş verdiklerini söyleyen Avukat Demirceylan bu doğrultuda Erdal Güzel’den çok ciddi yardım gördüklerini belirtti. Demirceylan, “Erdal Güzel’in her anlamda yardımlarını görüyoruz. Bunlar özellikle konaklama ile ilgili yardımlar. Zaten yardım konusunda çok gönüllü biri ve Erzurum’da iz bırakan isimlerden bir tanesi. Birleşmiş Milletler heyeti buraya geldiği zaman kesinlikle kendisini özellikle heyetle birlikte ziyaret ediyoruz. Onu BM’den de tanıyorlar. Dolayısıyla Ankara’nın hatta Cenevre’nin bile Erdal Güzel’den haberi vardır.” dedi.

Yeni daldığım bu dünyada insanlık noktasında bana türlü ufuklar açan bu güzel adamı tanımaktan bir kez daha mutluluk duyuyorum. Yıldız’ı evine ulaştırıp vedalaştıktan sonra biraz buruk biraz mutlu yoluma bakıyorum. Aklımdan geçen dilime dökülüyor; Sen çok yaşa Erdal Baba!...

Vakıf okullarının Halep duyarlılığı

■ Atatürk Üniversitesi Özel Vakıf Okulları tarafından geliri Halep'e gönderilmek üzere bir kermes düzenlendi. Aydın Doğan İlkokulu sosyal tesislerinde gerçekleştirilen kermese yoğun katılım sağlandı.

Aydın Doğan İlkokulu yönetecileri ve öğrencileri, Halep'e destek için kermes düzenledi. "Halep'te yaşananlara duyarsız kalamayız" mesajı verdiler.

Metehan Nazlı

Atatürk Üniversitesi tarafından düzenlenen Halep için insani yardım kampanyasına bir destek de Atatürk Üniversitesi Özel Vakıf Okulları'ndan geldi. Özel Vakıf Okulları yönetimi, Halep'teki savaş mağdurlarına destek olmak amacıyla bir kermes düzenledi. Aydın Doğan İlkokulu sosyal tesislerinde gerçekleştirilen, ilkokul öğrencilerinin çeşitli yiyeceklerle katkı sağladıkları kermese veliler ve vatandaşlar büyük ilgi gösterdi.

Kermeste konuşan Atatürk Üniversitesi Özel Vakıf Okulları Genel Müdürü Mehmet Katmer, etkinliklerinin amacının insani bir görevi yerine getirmek olduğunu söyledi. Katmer, şunları kaydetti: "Bugün burada yapmış olduğumuz etkinliğin amacı din kardeşimiz olan, geçmişte aynı toplumun insanları olduğumuz Halep'teki kardeşlerimize karşı bir insanlık görevi yapmak, bir Müslümanlık görevini yerine getirmektir. İnşallah sizin sayenizde burada topladığımız yardımları Halep'e göndereceğiz."

Aydın Doğan İlkokulu Müdür Yardımcısı Sibel Atalay, kermese gösterilen ilgiye teşekkür ederek, okullarında okuyan öğrencilerin, başka çocukların da bilincinde olan çocuklar olduğunu dile getirdi. Halep'te yaşanan insanlık dramına sessiz kalamayacaklarını ifade eden Atalay, "Biz, Halep'te yaşayan çocuklar için neler yapabiliriz diye düşündük ve en hızlı sonuca ulaşacak uygulamanın kermes olacağına karar verdik. Kermeste çocuklarımızın yaptığı yiyecekler satıldı ve bunun için çok mutlular. Ben kermesteki stantları bizzat dolaştım. Çocukların pastaları ikram etmeleri, paraları almaları ve birbirlerine kaç para kazandın demeleri beni çok duygulandırdı. Umarım bizim çocuklarımız hep böyle bilinçli bireyler olarak yetişirler ve bu paralar ve topladığımız eşyalar ihtiyaç sahiplerine ulaşır" dedi.

Başka projelerimiz de var

Halep'te bulunan savaş mağdurlarının zorunlu ihtiyaçlarını da göz önünde bulundurduklarını söyleyen Atalay, "Kermeste topladığımız paraların yanı sıra giyecek, battaniye gibi gerekli eşyaların toplanması için de kampanya başlattık. Gerek hiç kullanılmamış, gerekse az kullanılmış ayakkabı ve kıyafetler ile un, bakliyat, su gibi temel besin ihtiyaçları velilerimiz tarafından okulumuza verildi. Bu topladığımız eşyaları ve paraları, en kısa zamanda Halep'teki muhtaç durumda olan ailelere göndereceğiz." ifadelerini kullandı.

Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü ve Atatürk Üniversitesi Vakıf Okulları'nın Halep'e gönderilmek üzere hazırladığı yardım tırları yola çıktı.

Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü tarafından, büyük bir insanlık dramının yaşandığı Suriye'nin Halep şehrine gönderilmek üzere tıra yüklenen 25 ton un ve Atatürk Üniversitesi Kalkındırma Vakfı İrtibat Bürosu'nda toplanan 500 koli gıda, giyim ve ihtiyaç malzemesi, Vakıf Okulları'nda eğitim gören öğrenciler tarafından tıra yüklenerek Halep'e gönderildi.

Öğrencilerin bu anlamlı davranışlarına destek olmak için Atatürk Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Nihat Yatkın, Genel Sekreter Doç. Dr. Remzi Şahin ve Kalkındırma Vakfı Müdürü Mehmet Katmer de öğrencilere yardım etti.

Büyük bir insanlık dramının yaşandığı Halep'e yönelik yardım kampanyalarına Atatürk Üniversitesi olarak her zaman destek vereceklerini belirten Rektör Prof. Dr. Ömer Çomaklı, ilk etapta gönderilen bu iki yardım tırının devamının geleceğini söyledi. Çomaklı "Peygamber Efendimiz'in "Komşusu aç iken tok yatan bizden değildir" Hadis-i Şerif'inden yola çıkarak, Halep'te insanlık ölmesin diye ilk etapta 2 tır gıda maddesini dualarla Halep'e gönderdik. Tarih boyunca milletimiz her zaman mazlumların yanında olmuştur. Biz de bu ecdadın torunları olarak Suriye'de yapılan insanlık zulmüne kayıtsız kalamazdık." dedi.

Vakıf Müdürü Mehmet Katmer ise, güçlü ülkelerin acımasızca saldırıları karşısında korumasız olan insanların bir nebze de olsa ihtiyaçlarını gidermeleri için bu yardım kampanyasını düzenlediklerini belirterek, dualarının her zaman Halep'le olduğunu söyledi.

İFHA

Erol Korkmaz

Esed'e bağlı Suriye ordusunun Halep şehrinin tamamını ele geçirmesi ve katliam yapması, yurdun büyük bir bölümüyle beraber Erzurum'da da tepkilere yol açtı. Erzurum Sivil Toplum Platformunun düzenlediği Halep Yürüyüşü, öğlen namazının ardından Lalapaşa Meydanında toplanan onlarca Erzurumlunun katılımıyla gerçekleşti. Yürüyüş İran, Esed, İsrail ve Rusya aleyhine sloganlarla ve tekbirlerle devam etti. Atılan sloganlar, "Katil İran Suriye'den defol!", "Katil Rusya Suriye'den defol!", "Katil Hameney Suriye'den defol!" ve "Katil İran Erzurum'dan defol" şeklinde oldu.

Yürüyüş kapsamında Erzurum İran Başkonsolosluğu önünde yapılan basın açıklamasında İran'ın müslüman olmayan hiçbir devletle savaşmadığına ve mazlum Suriye halkını öldürdüğüne değinildi.

İran'ın mutlaka hesap vereceğinin ifade edildiği açıklamada Rusya, Esed ve İran'ın kadın, yaşlı, çocuk demeden herkesi katlettiği dile getirildi. Konuşma aralarında tekbirler ve sloganlar atıldı. Konuşma bittikten sonra Suriye halkının zafere ulaşması için ve Rusya, İran, İsrail devletlerin helaketi için dua edildi.

Yürüyüş, "Sakın Allah'ı zalimlerin yaptıklarından habersiz sanma! Allah onları ancak gözlerin dehşetle bakakalacağı bir güne erteliyor." (İbrahim Suresi/42) ayetinin yazılı olduğu siyah pankartın konsolosluk önüne konulması ile son buldu.

Hava soğuk ama ne yapalım!

Atatürk Üniversitesi Yerleşkesinin temizlik ve bakımından sorumlu işçiler, kış boyunca kar temizliği yapıyor. İşkur elemanı olan işçiler, yoğun kar yağışıyla beraber karla kaplanan üniversite kaldırımlarını küreklerle temizliyorlar.

Havaların soğuk olmasına aldırış etmeyen işçiler yoğun kar yağışından sonra öğrencilerin, öğretim elemanlarının ve vatandaşların kaldırımlarda zorluk çekmeden yürümeleri için yoğun çaba gösteriyorlar.

İşçiler İşkur elemanı olarak çalıştıklarını ve işlerini en iyi şekilde yapmaya çaba gösterdiklerini söylediler.

İşçilerden Murat Kurum, "Biz burada Üniversitenin İşkur elemanı olarak çalışıyoruz. Üniversitenin çevre temizliğini yapıyoruz. Karın yağmasıyla beraber de Üniversite içerisindeki kaldırımları temizliyoruz. Havalar soğuk ama yine de işimizi en iyi şekilde yapmaya çalışıyoruz." şeklinde konuştu.

Okan Uluç

Bir bağımlının itirafları...

Merağımın esiri oldum

Ferhat Araç

Uyuşturucu gençleri tehdit eden sinsi bir tehlike. Milyonlarca genç uyuşturucu batağında. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre uyuşturucuyu bedene girdiğinde ruhsal, davranışsal ve bedensel değişikliklere neden olup, bağımlılık yapabilen kimyasal maddeler olarak tanımlıyor. Beyin ve akıl sağlığının en büyük düşmanı olan uyuşturucunun kullanıcılar üzerinde akıl ve sinir hastalıkları ve arızalarına sebep oluyor. Delilik, erken bunama, şuur kaybı, uykusuzluk, felçler hezeyan (sayıklama, saçmalama, akıl dışı davranışlar) halüsinasyonlar (vehim, hayal görme, işitme), zeka ve hafıza kayıpları bunlardan birkaçı.

M.Y. eski bir madde bağımlısı. Birçokları gibi arkadaş çevresi aracılığıyla uyuşturucuyla tanışmış. "Merakımın ve arkadaşlarımın kurbanı oldum" diyor. Şimdi psikolog desteği ile bırakma aşamasına gelmiş. M.Y. bu süreci anlattı:

Uyuşturucuya nasıl başladın?

Arkadaşlarımın yüzünden başladım. Çevrem kötüydü ve hayatımın yanlışı oldular. Kayseri'de lise okuyordum. Okul önlerine torbacılar gelip madde satıyorlardı. Bende hep merak ediyordum. Arkadaşlarım çok güzel olduğunu, iyi kafa yaptığını, dertleri kafandan sildiğini söylerlerdi. Ben de hem merakımın verdiği vehim hem de arkadaşlarımın ısrarı ile kullandım. İlk başlarda gerçekten de güzel kafa yapıyordu. Beni gerçek olmayan sanal bir dünyaya götürüyordu. Artık dertlerimin esamesi bile okunmuyordu. O sıralar madde bulmakta hiç sıkıntı çekmiyordum. Arkadaşlarım bana sigaraya başlar gibi bir iki dal uzatır gibi maddeyi uzatırdı.

Ben de hep verecekler gibi düşünüp alıp içerdim. Ama zamanla bağımlı olunca kimse bir şey vermiyor. Hem para sıkıntısı çekiyorsun hem de madde eski etkisini göstermiyor. Hiç kafa yapmadığı gibi dertlerimi bine katlıyordu. Maddeden istediğimi alamayınca da herkese düşman kesiliyordum. Anneme, babama, ablama, ağabeyime, kardeşlerime, arkadaşlarıma öğretmenlerime hepsine…

Bu madde kullanımı yüzünden para ihtiyacım daha fazlalaştı. Bu yüzden de para kazanmalıydım annemden ya da babamdan alamazdım, çalışmaya başladım. İlk zamanlar part-time işlere girdim. Ama yetmiyordu. Ben de bu sefer daha fazla çalışıp para kazanmak için okulu bıraktım ve full-time çalışmaya başladım. Kazandığım parayı tamamen uyuşturucuya yatırıyordum. Ne haz alıyordum ne de para yetiştirebiliyordum. Bunlardan çok ailemi kırmam beni çok üzüyordu.

Hiç bırakmak istedin mi?

İlk zamanlar bırakmak istemiyordum. Güzel geliyordu rahatlatıyordu. Belirli bir zaman geçtikten sonra kesmemeye başladı. Artık para yetiştiremiyordum. Bırakmak istediğimde ise artık çok geç olmuştu. Vücudum esiri olmuştu.

Çevren tam olarak nasıldı?

Çevremle iyi anlaşamıyordum, arkadaşlarımla sürekli kavga ediyordum. Aslında iyi insanlarla dolup taşıyordu etrafım ama madde beni agresifleştirmeye başlattı. Ailem, bu duruma çok üzülüyordu. Ellerinden gelenleri yapıyorlardı. Üzerime titriyorlardı. Ama ben onlara hep hayal kırıklığı oluyordum. Askerliğin benim için çok iyi bir fırsat olduğunu düşünerek bırakmaya karar verdim.

Etkisi bittiğinde nasıl hissediyorsun?

Yorgun, bitkin, hayal kırıklığı, pişmanlık üzüntü hissediyorum. Maddenin etkisi bitince yüksekten yere çakılır gibi oluyorum. O sıra daha hiç hissetmediğim kadar pişmanlık hissediyorum. Cinayet işlemiş kadar cani biri olarak görüyorum kendimi. Madende çalışıyormuş gibi yorgun, çölü aşar gibi bitkin hissediyorum. Her gün her dakika dua ediyordum bırakabilmek için. Sonra komutanımla konuşmaya başladım. Anlattım her şeyi; beni dinledi, nasihatlerde bulundu. Bana asıl yapmam gereken şeyin bırakacağım diyip durmak değil irademe sahip çıkıp kesinlikle bırakmak olduğunun farkına vardırdı.

Hep verecekler gibi düşünüp alıp içerdim. Ama zamanla bağımlı olunca kimse bir şey vermiyor. Hem para sıkıntısı çekiyorsun hem de madde eski etkisini göstermiyor. Hiç kafa yapmadığı gibi dertlerimi bine katlıyordu. Maddeden istediğimi alamayınca da herkese düşman kesiliyordum. Anneme, babama, ablama, ağabeyime, kardeşlerime, arkadaşlarıma öğretmenlerime hepsine…

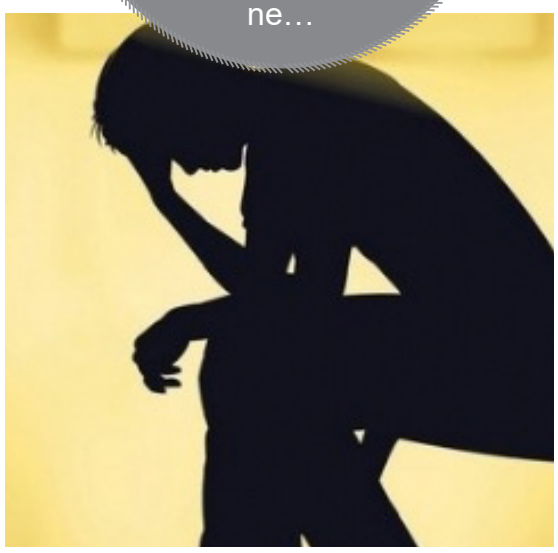

Komutan olmasa ne yapardın?

Komutan olmasa burada da bir şekilde peşine düşerdim. Komutanımın nasihatleri çok etkiledi beni. Benim hayatımı kurtardı, gelecekteki çocuklarımın hayatını kurtardı, annemin, babamın, kardeşlerimin yüzünü güldürdü. Allah onu karşıma çıkardı. Her zaman kendimi ona borçlu hissedeceğim. Komutanımın sayesinde yasak meyveyi tattığımı anladım. Artık hatalarımı düzeltme zamanı geldi.

Madde kullanımındaki ilk olay neydi?

Arkadaşlarıma büyüklerime özendim. Arkadaşlarım sürekli bunun dertlerimizi unutturduğundan bahsedip duruyorlardı. Ben de hep merak ederdim. Ayrıca o sıra deliler gibi aşık olduğum kişi beni terk etmişti. Büyük bir boşlukta gibiydim. Ne yapacağımı bilmiyordum. Arkadaşlarım da böyle anlatınca bir deneyeyim dedim. İlk zamanlarda çok rahatlatıcı olunca devam ettim. Asıl etkisini sonra görünce, bana verdiği zararları görünce, ailemi ne kadar üzdüğümü görünce anladım aslında geçici sanal bir aleme bıraktığını...

Madde kullanımında halüsinasyon gördün mü? Gördüysen de korktun mu?

Evet gördüm. Kanepeyi koca bir köpek gibi gördüm. Ve üzerimde koca koca böcekler gördüm. Korkup dışarı kaçtığımda ise sanki her duvarın köşesinde ve her çalılığın arkasında bir kafa beni izliyormuş gibi hissediyordum. Başım çok aşırı dönüyordu. Hiç kimseyi tanıyamıyordum. Etraf bazen zifiri karanlık oluyordu. Korkudan ağzımın etrafında yaralar çıktı. Halüsinasyonun etkisiyle ölüme meydan okuyordum. Etrafa küfürler savuruyordum. Bir ağlayıp bir gülüyordum. Sanki çok iyi bir şey yapıyormuşum gibi hissediyordum.

Bu korku seni madde kullanımından vazgeçirmedi mi?

Vazgeçmek istedim ama krizine giriyordum. Bırakamıyordum. Çok denedim. Her kullanışımda lanetler okuyordum kendime. Ama krize girdiğimden elimden bir şey gelmiyordu. Sadece gördüğüm o böceklerden türlü türlü şeylerden korktuğum için defalarca bırakmayı denedim. Kriz peşimi bırakmadı. Bu yüzden de her çabam boşuna çıkıyordu.

Madde kullandığın dönemde ailenle ilişkilerin nasıldı?

Evet, haberleri var. Duyduklarında çok üzüldüler çok ağladılar. Çok zarar verdim; özellikle de hayal kırıklığı yaşattım onlara. Lise sonda iken üniversite sınavlarına girmek için bulunduğum şehrin bir okuluna gittik, ben, babam ve eniştem. Eniştem "sigara ile içeri girme, tutup atarlar" dedi. Ben de sigaramı ona verdim ve asla kimseye vermemesini söyledim. Çünkü içine madde koymuştum.

Birine zarar gelebilirdi. Ben içeridey-ken babamın sigarası bitmiş ve eniştem de benim paketimden tutup vermişti. Bir kaç yudum aldıktan sonra bayılmış. Hastaneye kaldırıldı. Bilmeden çok zarar verdim. Ama hiç telafisi yok; artık onların bana güvenmesini hiç sağlayamam derken komutanımın sayesinde bıraktım. Ailemin yüzünü güldürdü; bu bana fazlasıyla yetti. Artık gerçekten mutluyum.

Uyuşturucuyu ilk bırakmanı gerektiren olay neydi?

Bırakmak zaten aklımda vardı. Askerliğin bırakmam için iyi bir fırsat olduğunu düşündüm. Ailemle aram çok bozuldu. Sevdiğim kız tarafından terk edildim. Böylece her dakika pişman olaya başlayıp bırakmaya karar verdim.

Madde kullanımını bırakman gerektiğini düşündüğünde karşına ne gibi seçenekler çıktı?

Karşıma iki seçenek çıktı. Ya devam edip ailemi, arkadaşlarımı, çevremi kendimden uzaklaşmasını izleyerek sahte bir dünya kuracaktım ya da kullanmayı bırakıp ailemi sevindirip gerçek mutluluğu tadacaktım. Daha önce de bırakmayı çok düşündüm, defalarca denedim. En son çareyi psikoloğa gitmekte buldum. Şu an ilaç kullanıyorum ve faydasını görüyorum.

Madde kullanımında ailenin bir etkisi var mı?

Hayır, kesinlikle yok. Onlar beni her zaman koruyup kolladılar. Erkek çocukların en küçüğü olduğum için üzerime daha fazla düşüyorlardı. Ama ben onları hayal kırıklığına uğrattım.

Eski madde kullanıcısı olarak madde kullanıcılarına neler dersin?

Kesinlikle başlamayın, hayatınızın en büyük yanlışı olur. Hiçbir şeye sahip olamazsınız, çevreniz sizden cüzzamlıymışsınız gibi uzaklaşır. Çevrenize, bulunduğunuz ortama ayak uydurmak için hayatınızı karartacak adımlar atmayın. Bu size ne saygınlık ne de huzur sağlamaz. Sakın böyle maddeleri kullanmayı denemeyin. Ben denedim; gerek aileme gerekse çevreme çok zararlar verdim. En büyük zararı da kendime verdim. Size tavsiyem, bu gibi maddeleri kullanan arkadaşlıklarınız veya çevreniz varsa onlardan irtibatı kesin. Bir kereden bir şey olmazlarla ben en büyük pişmanlıklarımı yaşadım. Umarım anlattıklarımla ve yaşam öykümle birilerine ders olabilirim. En iyi saygınlık arkadaş ortamında yapılan "ben bunu yaparım, ben bunu ederim, benim korkum yok" laflarıyla değil de ailen ve seni gerçekten olduğun gibi seven gerçek çevrende bir yer edinmektir. Ben yaptım. Hiçbir şey için geç sayılmaz.

Soğuk havalar aktarlara ilgiyi artırdı

Gencay Mihyaz

Kış aylarının çetin ve uzun geçtiği Erzurum'da havaların soğumasıyla birlikte hastalıklar da baş göstermeye başladı. Soğuk havaların kendini hissettirdiği kentte, grip, nezle, soğuk algınlığı, sinüzit, baş ağrısı ve öksürük gibi oluşan hastalıklara yakalanmamak için halk kentin dört bir yanında rahatlıkla ulaşabileceği aktarların yolunu tutuyor. Doğal yollarla hastalıklardan kurtulmak için aktarların yolunu tutan hastalar, en çok da tarçın, zencefil, ıhlamur, kuşburnu,çaşır bitkisi ve bitki çaylarını tercih ediyor. Bitki fiyatlarının hem ucuz hem de daha sağlıklı olduğunu belirten aktarcılar ise yoğun ilgiden bir hayli memnun.

Doğal bitkiler her derde deva

Kentte 26 yıldır aktarlık yapan Mehmet Emin Aktaş, havaların soğumasıyla birlikte ilginin de arttığını söyledi. Bitkilerin doğal ortamlardan getirildiğini aktaran Aktaş, vatandaşa ise hastalanmamaları için uyarılarda bulundu. Aktaş,"İnsanlarımız hastalandıktan sonra geliyorlar buraya. Bütün mesele burada zaten. Hastalanmadan önce aslında insanların gelmesi gerekir. Malum memleketimizde soğuk havalar var. Bunun içinde öncesinden önlem almak gerekir. Bu bitkilerin hiçbir zaman evlerimizden eksik olmaması gerekir. En çok bu dönemde soğuk algınlığı şikâyetiyle geliyorlar insanlar. Bunlara önerimiz tarçın, zencefil ve kuşburnunu bal ile karıştırıp suyunu içsinler. Bütün hastalıkların çaresi doğal bitiklerdir. Doğal bitkiler her derde devadır. Bu aylardan insanlar vücut dirençlerini arttıracak, öksürüğü önleyecek, bronşit ve vücut yorgunluğu ile ilgili rahatsızlıklarını giderecek ürünlerimizle ve karışımlarımızla kendilerine yardımcı olmaya çalışıyoruz" diye konuştu.

Sahtekarlara dikkat!

Yıllardır aktarlık yapan Said Kaya ise doğal bitiklerin her yerden alınmaması için vatandaşların dikkat olması gerektiği vurgusunda bulundu. Sokak aralarındaki tezgahlarda ve bazı TV'lerde satılan bitiklerin, zararlarından da söz eden Kaya, "İnsanlarımızın bu dönemde çok dikkatli olunması gerekir. Malum her şeyin sahtesini yapıyorlar. Bu süreçte para kazanmak için bu durumu fırsata çevirenler var. Örneğin bazı TV'lerde hem çok pahalı hem de nereden getirildiği bilinmeyen ve Sağlık Bakanlığı onayı olmayan bazı bitkiler satılmakta. Bu bitkilerin çok olumsuz etkileri de var. Bu bitkiler alan birçok hasta bize daha sonrasında başvuruda bulundu. Bunları kulla-nan vatandaşlarımızda daha çok yüksek ateş şikâyetiyle geliyorlar. Bunun için bu sahtekârlara dikkat edilmesi gerekir. Bizler vatandaşlarımızın sağlığı için Sağlık Bakanlığı tescilli firmalardan ürün almalarını tavsiye ediyoruz." uyarısında bulundu.

Doğal bitkiler cep yakmıyor

Soğuk algınlığı şikâyetiyle aktarcıların yolunu tutan hastalardan Şahin Kaynak isimli vatandaş ise doğal bitkilerin hem sağlıklı hem de ucuz olmasından dolayı tercih ettiğini söyledi. Doğal bitkilerin hastalıkları için vazgeçilmez olduğunu anlatan Kaynak şu ifadelerde bulundu: "Ben havaların soğumasıyla birlikte her yıl aktarcılara gelirim. Sadece ben değil insanların çoğu buralara gelir. Çünkü bu bitkiler her derde devadır. Diğer ilaçların yan etkileri de olur ama doğal ortamlardan gelen bitkilerin yan etkileri olmaz. Kısa sürede de iyileşiyoruz da aynı zamanda. Geçen yıl ile bu yıl arasında neredeyse fiyatlar hiç değişmedi ve çok uygun" dedi.

'Vaktin çocuğu' olun

Harun Polat

Psikoloji, gün geçtikçe değişen ve gelişen toplum ile birlikte günümüz şartlarına uyum aşamasında bireyin yaşadığı sıkıntılar ve bu sıkıntılardan kaynaklanan ruhsal bozuklukların tedavisiyle de ilgileniyor. Toplumun hala ön yargı ile baktığı, çekinerek gidemediği fakat ihtiyaç haline gelen bu alana ilişkin Terapist Büşra Yabacı açıklamalarda bulundu.

Çocukluktan başlayan günümüz birey sıkıntılarının kulak ardı edilmesi ile kaynaklanan psikolojik sorunları eleştirip çözümler arayan Yabacı, "Bazı danışanlarıma hiçbir şey yapmadan iyileşiveriyorlar. Çünkü bireyler birbirlerine zaman ayırmayı ihmal edip ilk olarak bizlere gelerek dertlerinden yakınıyorlar. Oysaki çözüm en yakınlarımızda olabilir." dedi.

Mesleğinizi isteyerek mi seçtiniz ve severek mi yapıyorsunuz?

Evet, mesleğimi bilinçli olarak seçtim. Üniversite sınavına hazırlık sürecinde kendimi gözlemlemiştim ve kişilik özelliklerimin bu mesleğe uygun olduğunu, bu mesleği icra ederken mutlu olacağımı düşündüğüm için bu alana yöneldim. Şu anda da ne kadar doğru bir karar verdiğimi görüyorum. Ve meslekten ziyade insanları dinlemeyi, ayrıca onlara yardım etmeyi seviyorum.

İnsanlar, psikolojik yardım almaya nasıl karar veriyorlar?

İnsanlar genellikle sorunları ilerlediğinde ve artık dayanamaz hâle gelip neredeyse ölümü düşündüklerinde bize başvuruyorlar. Hâlâ toplumda mesleğimize karşı bir önyargı var oysa ki psikolojik destek almak, bir konuda sizden daha bilgili olan bir kişiye akıl danışmaktır. İnsanlar aslında sorunları ilerleyip son aşamaya gelmeden bize başvursalar çözüm de daha kolay olacak, defalarca aynı hataları yapıp yorulmaktan da kurtulacaklar.

İnsanlar mesleğinize karşı neden önyargılı?

Psikolojik yardım almayı bir zayıflık göstergesi olarak görüyorlar. Meseleye "Ne psikologu canım; deli miyim ben?" şeklinde bakıyorlar. Böylece doğru bildikleri yanlış yollardan devam ederek ufacık bir bilginin hayatlarında yapacak büyük ve olumlu değişime kapılarını kapatıyorlar.

Halbuki sorunları görmezden gelmek ve onları aşmak için çabalamamak zayıflıktır. Çünkü bu insan sorunları ile baş edemeyeceğini düşünüyordur. Güçlü insan sorumluluk alır ve çözüm için harekete geçer. Fakat bu önyargılara rağmen psikolojik yardım almak isteyen insan sayısı az değil.

Uzmanlık alanınızın çocuklar ve yetişkinler olduğunuzu söylediniz. Peki çocuklarda süreç ne şekilde işliyor?

Çocuklarda sorunlar bu kadar ertelenemiyor tabi. Aile çocuğun huysuzluklarına dayanamayıp kendi için yardım almayı ertelese bile "Bu çocukta bir tuhaflık var." deyip bize getirebiliyor.

Anne babalar çocuklarını ne sebeple size getiriyor ve yetişkinlerde gözlemlediğiniz genel problem nedir?

Anne babalar, çocuklarını getirdiklerinde "Bu çocuk sözümüzü dinlemiyor, çok yaramaz, ne desek tersini yapıyor.." gibi şikayetlerle geliyor. Yetişkinlerin yardım alma sebebi ise genel olarak hayır diyememe sorunu. Sevilmeyeceklerinden korktukları için karşı tarafın taleplerine hayır diyemiyorlar; tabi bunun altında da özgüven eksikliği yatıyor.

Yardım süreci genellikle kaç seans sürüyor bu süreçte nasıl bir iletişim kuruyorsunuz?

Seans süresi danışanın problemine ve ihtiyacına göre değişiyor. Şu kadar sürede danışmayı bitiriyoruz gibi bir şey söyleyemeyiz. Danışan, seanslar sırasında kendini keşfediyor kendisi ile yüzleşiyor; değişmek için çabalıyor ki bu da bir süreç gerektiyor. Çocuklarla olan seanslarımızda onların yaşlarına göre kendilerini somut olarak ifade edebilecekleri oyuncaklarla oyun terapisi gerçekleştiriyoruz. Yetişkinlerle ise kişisel farkındalıklarını, problem çözme becerilerini arttırmak üzerine çalışıyoruz. Aslında seans bitiminde danışanlar kendi kendilerine psikolojik danışmanlık yapacak düzeye geliyorlar.

Peki, ruh sağlığı alanında çalışanlar olarak siz kendi ruh sağlığınızı nasıl koruyorsunuz?

Her insanın hayatında problemler vardır. Biz ruh sağlığı uzmanlarının da mükemmel bir hayatı olduğunu söyleyemeyiz fakat önemli olan sorunlarla nasıl başa çıkabileceğini bilmek ve dayanıklılığını arttırmak. Sanırım bunun için öğrendiğiniz bilgileri hayata uygulamak gerekiyor. Ayrıca "mum dibine ışık vermez." sözünü de unutmamak lazım. Biz psikolojik danışmanlar da gerektiğinde meslektaşlarımızdan psikolojik destek almalıyız; çünkü ne kadar bilgiye vakıf olsanız da bazen onu bir başkasından duymak size daha iyi gelebilir.

Bir psikolojik danışman olarak insanlara, ruh sağlıklarını koruyabilmeleri adına verebileceğiniz bir tavsiye var mı?

İnsanlar genellikle geçmişin pişmanlıkları ve geleceğin kaygıları arasında kaybolup içinde yaşadıkları anı ıskalıyorlar. Eskiler anı yaşayan insana "ibnü'l-vakt" derler; bu terim "vaktin çocuğu" anlamına gelir yani bir annenin çocuğunu büyütmesi gibi içinde yaşadığınız an sizi besler büyütür fakat bugün insanlar vaktin kendilerini büyütmesine izin vermiyor.

Biri bize bir şey anlatıyor ama yüzeysel bir şekilde dinliyoruz, anlamak için değil. Sözü bitsin de ben konuşayım diye dinliyoruz. Belki o kişinin sözlerinden biri bize şifa olacak, bizim yaramızı onaracak bir söz ama ıskalıyoruz. Böylece hem kendimiz kaybediyoruz hem de karşımızdaki insanda dinlenmediği anlaşılmadığı hissini uyandırıyoruz.

Bazı danışanlarıma hiçbir şey yapmadığım halde iyileşiyorlar! "Ne yaptınız da iyileşti?" dediklerinde "sadece dinledim" diyorum! Hiç dinlenmemiş ki bugüne kadar! dinlenmek anlaşılmak karşısındaki insan tarafından muhatap alınmak onları iyileştiriyor. İnsanlara "Vaktin çocuğu olun ve sizi büyütmesine izin verin." diyebilirim.

İnsanlar genellikle sorunları ilerlediğinde ve artık dayanamaz hâle gelip neredeyse ölümü düşündüklerinde bize başvuruyorlar. Aslında sorunları ilerleyip son aşamaya gelmeden bize başvursalar çözüm de daha kolay olacak.

'Mareşal' artık sivillerin de hizmetinde

■ Erzurum'un asırlık asker hastanesi Mareşal Çakmak Devlet Hastanesi olarak askerlerin yanı sıra sivillere de hizmet vermeye başladı. Başhekim Aşır, hastaneyi baştan ayağa değiştirdiklerini söyledi.

Ayşe Günbasar

15 Temmuz darbe girişimi sonrasında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile Sağlık Bakanlığı'na devredildikten sonra asker hastanesi olmaktan çıkan 181 yıllık Mareşal Çakmak Devlet Hastanesi, askerlere ve sivil vatandaşlara eşit hizmet veriyor. Hastanenin 150 yatak kapasitesi ve 10 yoğun bakım ünitesi, 8 ameliyathane, 7 diş hekimi bulunan diş kliniği ile 22 farklı branşta hizmet veriyor.

Mareşal Çakmak Devlet Hastanesi Başhekimi Dr. Hulki Aşır, hastanenin devrinden sonraki süreci anlattı. Aşır, "Askeri hastaneler öncesinde Milli Savunma Bakanlığı'na bağlıydı. İşleyiş formatı çok farklıydı. Onların güçlü olduğu, öncelik verdiği konularla bizimkiler aynı değildi. Konsept değişiklikleri yaptık. Karşılama bankolarından yataklı servisteki refakatçi koltuklarına kadar. Fiziki ve mefruşat anlamında konsept değişikliği sağladık." dedi.

Eski sistemde mahremiyet olgusunun yetersiz olduğunu söyleyen Başhekim Aşır, "Mahremiyet perdeleri yoktu. Çünkü aynı yaş hasta gruplarına yani askerlere hizmet verildiği için mahremiyet algısı bile yoktu. Ama biz bütün alanlarımızda mahremiyet alanlarını oluşturduk. Bizim mahremiyet algımız çok farklı. Mahremiyeti kadın ve erkek olarak ayırıyorlar ama bize göre kadın ve kadın, erkek ve erkek arasında mahremiyet var" diye konuştu.

Her geçen gün hastaneye hizmet almaya gelen sivil vatandaşların arttığını ifade eden Hulki Aşır, istenilen tanıtımın da yapılamadığını sözlerine ekledi. "Biz elimizden geldiğince halka duyurmaya, yaygınlaştırmaya çalışıyoruz. Biz en iyi reklamın kişinin aldığı hizmet karşılığında kendisinin yapacağına inanıyoruz. Bizim zamana ihtiyacımız var" diyen Aşır, vatandaşların aldıkları hizmetten memnun olduğunu da ekledi.

Askeri hastanelerin devri sonrasında askerlere verilen önemin ve genel hizmetin kalitesinin düştüğü iddialarını yalanlayan Başhekim Hulki Aşır, "Bu gibi söylemler asılsız söylemlerdir. Bunlar bizi şaşırtan söylemler. Göreve geldiğimizden bu yana hizmet kalitesini arttırmaya yönelik ne gerekiyorsa yaptık. Hastanemizde asker ve sivil ayrımı olmadan eşit hizmet veriyoruz. Ayrıca şehit ve gazi yakınlarına da öncelik vermeye devam ediyoruz" şeklinde konuştu.

Güzel Sanatlar'da Work Shop Raku sergisi

Okan Uluç

Güzel Sanatlar Fakültesi'nde düzenlenen Raku Work Shop sergisine yoğun ilgi gösterildi. Sergiyi düzenleyen Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Kaan Canduran ve Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi Nevin Ayduslu serginin önemi üzerine söyleşi yaptılar.

Seramik Bölümü Öğretim Üyesi Nevin Ayduslu Raku Work Shop tekniğiyle ilgili şunları dile getirdi: "Söyleşi Work Shop ve sergiden oluşan bir sergimiz, bunlar tamamıyla bir etkinlik etkinliğimize misafir hocamız Kaan Canduran Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümünde öğretim üyesi profesör hocamız onun yönettiği Work Shop raku tekniği raku tekniğinde şöyle bir şey bir seramik pişirim tekniği o nasıl bir şey diye soracak olursanız, belli bir ısıya kadar pişiriliyor. Onlar yüksek derecedeyken fırından çıkarılıyor ve talaş içerisinde bul dumana boğduruluyor, yani biz ona indirgeme diyoruz. Sonuçta hem ısınırlar hem de bu indirgemenin oluşturduğu etkiler gördüğünüz işler özere dolayısıyla toplu etkinliğin sergisi bu".

Raku bir seramik pişirim tekniği. Seramik belli bir ısıya kadar pişiriliyor ve yüksek derecedeyken fırından çıkarılıp talaş içerisinde bol dumanla boğduruluyor.

Her organ bağışı yeni bir umut

■ Her geçen gün organ ve doku nakli bekleyen hasta sayısı artıyor. Ancak bağışlar yetersiz. Sağlık Bakan Akdağ, bu durumdan en çok rahatsızlık duyan kişilerden biri. “Organ bağışı, tedavileri süren hastalar için yaşam umududur. Daha duyarlı olmalıyız.” diye konuşuyor.

Bülent Yılmaz

Nihal Can’a 2002 yılında Hepatit B tanısı konuldu. 13 yıl Hepatit B hastalığını aktif olarak taşıdı. 2015 yılında karaciğer yetmezliği tanısı konuldu. Organ nakli gerekiyordu; organ bağış merkezine başvuruda bulundu. Oğlu Barış büyük fedakarlık gösterdi ve babasına karaciğerinden bir parça nakledildi. Oğlunun ona bağışladığı karaciğerle hayata yeniden tutunma şansını elde etti. Can, bunun bir evladın anneye yapacağı en büyük fedakârlık ve en büyük hediye olduğunu düşünüyor. Nakilin ardından bir süre hastanede takip edildikten sonra taburcu olarak eski sağlığına kavuşuyor.

Organ bağışı hikayeleri yüzlerce, hatta binlerce ve oldukça dramatik. Türkiye’nin en önemli sağlık sorunlarından biri olmayı sürdürüyor organ nakli. Kimisi yaşlı annesi, kimisi gencecik evladı, kimisi de henüz dünyaya yeni gözünü açmış bebeği için nakil bekliyor. Yüzlerce insan uygun organ bulunamaması nedeniyle hayatlarını kısa süre içinde kaybediyor. Nihal Can gibi yüzlerce insan organ nakli bekliyor ancak birçoğunun şansı onunki gibi yaver gitmiyor.

Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Ercan Korkut, her yıl organ nakli günleri dolayısıyla halkı bilinçlendirmek için toplantılar ve seminerler yapıldığını ve halka açık alanlara afişler asılarak organ bağışı hakkında eğitim ve etkinlikler düzenlendiğini anlattı. Korkut, “Tüm organ bağışları bizi mutlu etmenin yanında etkiliyor da. İnsanların en acılı günlerinde cenazelerinde diğer insanlara hayat vermeyi düşünmeleri organ bağışında bulunan aileye karşı her zaman tarafımızca saygı duyulmasını gerektiren bir davranış olduğu kanaatindeyim.” dedi.

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası’nın (İSMMMO) 2012’de hazırladığı “Organ Nakli ve Türkiye Gerçeği” raporuna göre Türkiye’de 20 bini aşkın kişi nakil bekliyor. Yeterli organ nakli yapılamaması nedeniyle tedavi/ilaç masrafları, makine ithalatları, çalışma yaşamında olamama gibi etkenlerle oluşan yıllık ulusal kayıp yaklaşık 3 milyar dolar. Nakil bekleyen 20 bin 169 kişinin 4 bin 859’u İstanbul’da yaşıyor. Uzmanlar her yıl bu rakama en az 4 bin kişinin eklendiğini belirtiyor. İSMMMO’nun raporuna göre böbrek bekleyen 17 bin 997, karaciğer bekleyen bin 706, kalp bekleyen 253, pankreas bekleyen 205 ve akciğer bekleyen 5 hasta bulunuyor. Rapordaki veriler organ bağışına yeteri kadar hassasiyet gösterilmediğini ortaya koyuyor.

Organ nakline ihtiyaç duyan yüzlerce insanı zorlu mücadeleler bekliyor. Maddi ve manevi açıdan hastalıkla savaşmak işin görünen yüzü. Bir de uzun kuyruklar oluşturan organ bağış listesi var; o da işin diğer boyutu. Yrd. Doç. Dr. Korkut’un da işaret ettiği gibi, insanlar organ bağışı noktasında bilinçsiz. Bunun bir nedeni de eğitimsizliğin beraberinde getirdiği duyarlılığın oluşmaması.

Sağlık Bakanı Recep Akdağ da aynı kanaatte. Şu sözler Akdağ’a ait:

Sağlık Bakanı Recep Akdağ

“Organ bağışı, tedavileri süren hastalar için yaşam umududur. Tüm vatandaşlarımı organ bağışı yapmaya ve hayatını kaybeden yakınlarının organlarını bağışlamaya davet ediyorum. Yapılan araştırmanın sonuçları, toplumumuzun organ bağışı konusunda, yeterince duyarlı olmadığını gösteriyor. Vatandaşlarımızın organ bağışı konusunda duyarlı olmaları, hayat kurtarmaya vesile olacaktır.”

Sorunun ilk muhatabı kendi bakanlığı. Ancak tek başına bu sorunun üstesinden gelmesinin mümkün olmadığının da farkında Akdağ: “Bakanlığımızın koordinasyon ve denetiminde, üniversitelerin, kamu ve özel sağlık kuruluşlarının da katılımıyla yürütülen sistemin amaçları; ülke genelinde organ ve doku nakli hizmetleri alanında çalışan kurum ve kuruluşlar arasında gerekli koordinasyonu sağlamak, sınırlı sayıda temin edilebilen organ ve dokuları, bilimsel kurallara, tıbbi etik anlayışına uygun olarak, adaletli bir dağıtımla, en uygun hastalara, en kısa süre içerisinde naklini sağlamaktır.”

Bağış yetersizliğinin bir diğer gerekçesi dini yorumlar. Akdağ, bu konu hakkında sık sık sorularla karşılaşıldığını söylüyor. Akdağ konu hakkındaki şüpheleri şu sözlerle gideriyor: “Diyanet İşleri Başkanlığı’nın organ bağışı konusunda, ‘İslam dini açısından hiçbir sakınca olamadığı, hayat kurtarmaya vesile olunmasının çok önemli bir insani görev olduğu’ yönünde yayımladığı fetva konuya dini yönden önemli bir açıklık getirdi.”

Annelik için yeni umut: Aspirin

■ Çoğu zaman farkında olmadan kullandığımız ağrı kesici ilaçlar hamile kalmakta sorun yaşayan annelerin yeni umut kapısı oldu. Op. Dr. Nesrin Gökçen, düşük yapan kadınların günde çeyrek tablet aspirin kullanmaları halinde hamile kalma ihtimalinin yüzde doksan oranında arttığının belirlendiğini belirtti.

Rızvan Kılıç

Kadın Hastalıkları ve Doğum uzmanı Op. Dr. Nesrin Gökçen, düzenli aspirin kullanımı tekrarlayıcı düşük yaşayan anne adaylarının, hamile kalmasına engel olan kan pıhtılaşmasını, kanı sulandırarak embriyonun anne rahmine yerleşmesini, engel olan etmenleri ortadan kaldırılabileceğini söyledi.

Aspirini nasıl ve hangi miktarlarda kullanılmalıdır?

Seçilmiş hataların kullanması daha doğrudur. Hiçbir sağlık sorunu bulunmayan sadece tekrarlayıcı düşük sorunu yaşan hastalar, düzenli olarak günde çeyrek tablet aspirin kullanmalıdırlar. Mide kanamasına yol açacak bir rahatsızlığı yoksa hastanın, hamlelikten önceki ilk üç ay boyunca düzenli olarak kullanmalıdır. Ayrıca yüksek tansiyon sorunu yaşayan hastaların, hamilelik süreci boyunca kullanmalarında bir sorun yoktur.

Hamilelik sürecinde kullanılan aspirinlerin bebeğin beyin gelişimini olumlu yönde etkilediği doğru mu?

Baltimore Üniversitesi’nden Stuart Amateau, aspirinin, fare yavrusunun beyin gelişimini dolaylı olarak çalıştıran bir enzimin etkinliğini durdurduğunu ispatlamıştır. Bu nedenden dolayı aspirin kullanımı beyin gelişiminde olumsuz etki yapmaktadır. Ama hamilelikte aspirin kullanan kadınların rahme giden damarların kan dolaşımını hızlandırdığı için bebeğin gelişiminde olumlu etki yapmaktadır.

Gebelikte yüksek tansiyonu aspirin ile önlemek mümkün müdür?

Dr. Aravinthan Coomarasamy, yaptığı bir araştırmada anne adayı ve bebek için oluşan riski en aza indirmek için hastaya günde çeyrek tablet aspirin aldığı sürece yüksek tansiyon nedeniyle oluşan rahatsızlıklara en aza indirgeneceğini ispatlamıştır. Fakat anne adaylarının aspirin alma miktarları ve süresi doktor kontrolü dâhilinde olmalıdır. Aksi takdirde aşırı kan kaybına neden olmaktadır.

Endometrium kalınlığı kaç mm olmalıdır.?

Overlerden (yumurtalıklardan) salgılanan estrojen hormonu endometrium dokusunun büyümesi ve kalınlaşmasına neden olur. Endometrium kalınlığının 5 mm’den fazla olması halinde kanalların tıkanması sonucunda hamile kalma olasılığı azalmaktadır. Progesteron hormonu ise bu kalınlaşmayı önleyemediği zaman aspirin kullanımı kanı sulandırarak progesteron hormonunun dışa atılmasını sağlamaktadır.

Op. Dr. Nesrin Gökçen

Diş ağrısına da baş ağrısına da aspirin

Aspirinin faydalarını saymakla bitmiyor. Kalp krizini önlemeden tutunda kanser tedavisine dair bin bir türlü hastalığın devasıdır. Mucize ilaç aspirinin, hamilelikte görülen, anne ve bebeklerde ciddi hasarlar ve ölümlere neden olan yüksek tansiyonu önlediği de saptandı.

Aspirinin bu özeliğini, 19 ülkenin 9 bin 364 kadın üzerinde yaptığı bir araştırma ile kanıtlayan İspanyol Prof. Dr. Roman Hermida, Aspirinin 1998 Genç Araştırmacılar Bilimsel çalışma Ödülü’nü kazandı.

Yıllar önce buldular adını yeni koydular: Aspirin

Hipokrat, hastalık ateşini ve baş ağrısını tedavi etmek için söğüt ağacının kabuğundan elde ettiği bir ilacı kullanıyordu. Bu ilaç aspirinin öncüsü oldu.

1980’li yıllarda Henneken’in 22 bin erkek doktor üzerinde yaptığı araştırma aspirin kullanan kişilerin kalp krizi geçirme oranlarını yüzde 44 oranında azaldığını ortaya koydu.

Hedefimiz mas güreşini tanıtmak

■ Türklerin geleneksel spor dallarından olan Mas güreşi, diğer bir adıyla ağaç güreşinin Türkiye temsilci yöneticilerinden Serhad Erdoğan, Mas güreşi hakkında sorularımızı yanıtladı. Erdoğan, hedeflerinin Türkiye'de ve dünyada Mas güreşinin bilinirliliğini arttırmak olduğunu belirtti.

Ebubekir Yazar

Serhad Erdoğan

Etnospor Federasyonu Başkanı Bilal Erdoğan

Mas güreşi nedir?

Mas güreşi, bireysel bir spor. Çocuk, kadın, erkek fark etmeksizin herkesin yapabilceği bir spor faliyeti. Oyunu anlatacak olursak iki sporcu arasında bir değnek, ayaklarının arasında ise bir ağaç var. Yere oturulur, ayaklardan destek alınır. Daha sonra bu destek sayesinde sporcular ellerinde olan değneği birbirinden almaya çalışırlar. 3 periyot halindedir, skoru 2 yapan sporcu oyunu kazanır. Özellikle Rusya'da ve Orta Asyada turnavalar düzenleniyor. O coğrafyalarda daha fazla ilgliliniliyor. Şu an Türkiye'de kimse mas güreşi hakkında bilgi sahibi değil. Bizde de şuan amatör olarak yapılıyor. Herhangi bir desteğimiz ve sahip çıkanımız olmadığı için kendi çabalarımızla bu sporu geliştirmeye ve tanıtmaya çaalışıyoruz.

Tarihçesi hakkında bilgi verebilir misiniz?

Saha Yakut Türklerine ait bir egzersiz çeşitidir. Antreman metodudur. Biliyorsunuz Saha Yakut Türklerinin yaşamış olduğu coğrafya oldukça sert bir iklime sahip. Kışın -30 dereceye kadar yazın ise 30 dereceye kadar sıcaklık farkı olan bir coğrafya. Burada yaşayan insanlar da şartlardan dolayı kendilerini sürekli formda tutmayı amaçlamıştır.

Yani mas güreşi ihtiyaç olarak mı doğdu?

Doğuş nedeni bir ihtiyaç dediğiniz gibi; kendilerini zinde tutmak için yapmış oldukları faliyet, sonrasında ise spor olarak devam ediliyor. Daha sonra Orta Asya'da Türklerin yaşadığı bir çok coğrafyada Türkmenistan, Kırgızistan, Özbekistan, Azerbeycan ve Rusyanın belirli bir bölgesinde devam etmiş. Fakat Anadolu'da durum böyle değil. Sadece mas güreşi değil, aşık oyunu örneğin. Nesil bu tür oyunlara ilgi göstermiyor. Değerli faydalı spor faliyetli bunlar, unutulan diğer oyunları da Mas güreşi gibi coğrafyamıza tanıtmak ve böylece silinip gitmesini engellemek istiyoruz.

Geçtiğimiz aylarda İstanbul'da Dünya Etnospor Konfederasyonu tarafından Etnospor Kültür Festivali organize edildi. Bu festivale siz de katıldınız. İzlenimleriniz nelerdi?

Sayın Bilal Erdoğan ve ekibi yani Okçular Vakfı, Dünya Etnospor Konfederasyonu bizi oyunumuzu tanıtmak amacıyla İstanbul'a davet ettiler. Sadece bizim sporumuz değil, kaybolmuş olan bütün sporlarımız Küçükçekmece'de oynandı, tanıtıldı. Hem güreş dalımız açısından hem de diğer spor dalları açısından faydalı bir festival oldu. Emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Bizim için çok önemliydi oraya katılmak. Geniş kitlelere hitap edebileceğimiz bir alandı. Ziyaret sayısının 6 milyona yakın olduğu söyleniyor. Ayrıca televizyondan da canlı olarak yayınlandı müsabakalar. Sosyal medyada da geniş bir yankı buldu. Bizim de tanıtımımız açısından faydalıydı. Festival alanında Mas güreşini denemek isteyen bir çok vatandaş vardı. Hatta ünlü güreşçimiz Hamza Yerlikaya ile Bilal Erdoğan da Mas güreşini denediler. Şu anki İçişleri bakanı Süleyman Soylu, Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç, Geleneksel Spor Dalları Başkanı Alparslan Ceylan bizatihi bu sporu denemek istediler. Oradaki alanda aşık oyunu, mangala gibi tanıtmak istediğimiz oyunlar oynandı. Oyunlarımızın tanıtımını yapabildiğimiz için mutlu olduk.

Ana akım spor branşları endüstri haline geldi. Konuşulan paralar ortada. Siz bakanlıktan veya vatandaşlardan maddi bir destek görüyor musunuz?

Ana akım spor dalları geniş kitlelere ve geniş coğrafyalara hitap ediyor. Durum böyle olunca korkunç bir endüstri haline geliyor. Bunların en fazla gelir sağladığı alan sponsorluklar. Bizim burda mücalemizde henüz bir kitleye ulaşmış değiliz. Sponsor desteği de görmüş değiliz. Gençlik Spor Bakanlığına bu konu hakkında projelerimizi sunduk; onlar da sıcak bakıyorlar. Ekonomik olarak herhangi bir destek olmadı ama.

Erzurum'da günlerdir süren kar yağışı etrafı beyazlara bürüdü. Karı fırsat bilen çocuklar ise tahta kızaklarla şüphesiz en çok eğlenen oldu.

Yoğun kar yağışı ve soğuğun etkisini hissettiğimiz Aralık ayı bir tek çocukların yüzünü güldürüyor. Karı fırsat bilen Erzurumlu çocuklar, eskinin modern kayakları olan kızaklarla gün boyu kayıyorlar. Çoğu yerde adının dahi bilinmediği kızak kültürü, Erzurum'da dededen babaya babadan ise oğula miras kalıyor. Nesilden nesile devam eden bu güzel adet, çocuklara sosyallik kazandırmanın yanısıra geçmişe saygı ve kültüre sahip çıkma gibi değerlerde kazandırıyor.

Geleceğin usta kayakçılarından olacak gibi görünen minik Celil, kızağının dedesinin babasına çocukken yaptırdığını ve babasının, amcalarının şimdilerde ise kendisinin kaydığını söylüyor. Yaklaşık 52 yıllık geçmişi olan kızağını çok sevdiğini belirten Celil, babasının kendisine aktardığı hikâyeleri keyifle anlatıyor. Babasının eskiden okula kızakla gittiğini kendisininde okula böyle gitmek istediğini ifade ediyor.

52 yıldır orijinalliği bozulmayan kızağın hammaddesi, trenlerin raylarında kullanılan "tirevis" cinsi odundan yapıldığı için sağlamlığını koruyor.

Şeyma Tahir

El emekleri ile fabrikasyona direniyorlar

Erzurum'da kadınlar endüstri çağına karşın kendi emekleriyle nakış işleyip hayatlarını geçindiriyorlar. Erzurum Palandöken semtinde kurulan nakış atölyesi yıllardır kadınların kendi emekleri ile işledikleri nakışlar, pike takımları, havlular, danteller ve oyalar ile renkli bir dünya yaratıyor.

Kurulan küçük atölyede sadece 6 kadın çalışıyor. Kadınlar hem kendi emekleri ile ortaya bir ürün koyarak bize emeğin gücünü tekrar hatırlatıyorlar hem de kendi ekonomik bağımsızlıklarını ilan ediyorlar.

Atölyede çalışan kadınlardan Zehra Turan, Erzurum gibi bir şehirde çalışmanın kendisine güç kattığını belirterek, "Ben 11 yıldır bu işi yapıyorum. Tam 11 senedir kendi emeğimle ortaya bir şeyler koyuyorum ve kimseye muhtaç olmadan, kimseden para istemeden hayatımı geçindiriyorum. Erzurum gibi bir yerde kadın tek başına pek bir şey yapamaz. Kapalı bir toplumdur burası. Buna rağmen çalışabilmek ve tek başıma ayakta durabilmek bana her geçen gün daha da güç katıyor. Burada 6 kadın çalışıyoruz. Nakış, oya, dantel ve nevresim takımı gibi şeyler işliyor ve daha sonra satışını gerçekleştiriyoruz. El emeği ürünler olduğu için kıymet görüyor ve bu bizi daha da mutlu ediyor. İşimizi daha da severek yapmamıza sebep oluyor." dedi.

Kadını anlayabilecek olanın yine hemcinsi olduğunu bu yüzden kadınların birlik olması gerektiğine vurgu yapan Zehra, "Kadını anlayan yine kadındır. O yüzden sadece kadınlarla çalışmak bize daha rahat bir ortam yaratıyor. Ayrıca zaten erkekler her yerde iş bulabiliyor, çalışabiliyorlar. En azından burada biz kadınlar birlik olalım. Gücümüzün farkına varalım. Kadın isterse kendi ekonomisini yaratabilir. Kadın yaratıcı, üretmeyi bilen bir varlıktır. Diğer kadınlara da çağrım böyle atölyelerde birleşerek çalışmaları ve kimseye muhtaç kalmamalarıdır." ifadelerinde bulunarak tüm kadınlara kendi ayakları üzerinde durmaları ve iş hayatına atılmaları konusunda çağrıda bulundu.

Manolya Bulut

Atatürk İletişim

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi
Öğrenci Uygulama Gazetesi

Atatürk Üniversitesi adına sahibi
Dekan Prof. Dr. Naci İspir

Genel Yayın Koordinatörü
Doç. Dr. Hakan Temiztürk

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Prof. Dr. Naci İspir

Haber Müdürü
Uzm. Gülhanım Küçükalkan

Sayfa Tasarımı
Kadir Balcı

Haber Merkezi
Erol Korkmaz, Elif Cerrah, M. Enes Köycü, Okan Uluç, Murat Kaya, Mukaddes Şahin, M.Nuri Sağınç, Ahmet Fakir, Ahmet Keskin, Hedayatullah Sharif, Reşad Abbasov, Adnan Çapkan, Mertcan Özdemir, Metehan Nazlı, Ferhat Araç, Gencay Mihyaz, Harun Polat, Savaş Akgöz, Ayşe Günbasar, Rızvan Kılıç, Bülent Yılmaz, Emre Yıldırım, Ebubekir Yazar, Burak Aydın, Şeyma Tahir, Manolya Bulut, Sümeyye Yalçın, Sultan Dağcı, Duygu Göktürk

İletişim Adresi
Atatürk Üniversitesi
İletişim Fakültesi Dekanlığı
ERZURUM
Tel: 0442 231 51 51
Faks: 0442 231 50 29
Web: gazete.atauni.edu.tr

Baskı
Kardelen (0 442 233 25 45)

Plastik sanayi ahşap oymacılığını bitirdi

■ Plastik sektörü ahşap oymacılığını yok olma tehlikesiyle yüz yüze getirdi. Ahşap oymacılığının eski değerini git gide kaybettiğini söyleyen Maksut Uşi, zor günler geçirdiklerini dile getirdi. Uşi, "Plastik kötü bir madde. Kokuyor, eskiyor, yıpranıyor ve üstelik hasta ediyor ama hala bizim insanımız bunu bildiği halde kullanmaya devam ediyor." dedi.

Emre Yıldırım

Erzurum Gürcü Kapı marangozhaneler sokağında bulunan küçük ve şirin bir dükkana giriyorum. Dükkana ilk girdiğimde raflarda ahşap oyma sanatıyla yapılmış hediyelik eşya ve mutfak araç gereçleri dikkatimi çekti. Dükkanın bir hayli küçük olmasından dolayı, bin bir emekle üretilen ahşap oymalar ve alet edevatlar iç içe. Bu küçük dükkan hem atölye hem de satış yapılan yer olarak kullanılıyor. İçeriye adımı mı atar atmaz elindeki rahleyi zımparalayan Maksut Uşi, ayağa kalktı ve Erzurum şivesiyle "Buyur yavrum." dedi. Birbirinden ilginç o kadar çok güzel ahşap oymalar vardı ki Maksut Usta'nın davetine birkaç saniye geç cevap vermek zorunda kaldım. Hemen selam vererek kendimi tanıttım. Ve kendisiyle sohbet etmek istediğimi söyleyince bana yer gösterdi. Hemen ardından iki çay söyledi ve masasına oturdu. Sohbete başlayabilirdik artık.

Doğma büyüme Erzurumlu olan 67 yaşındaki Maksut Uşi, babasının mesleği olan ahşap oymacılığı ile hayatını sürdürüyor. Evli ve 5 çocuk sahibi olduğunu, hayatını bu meslek sayesinde kurduğunu, mesleğini çok sevdiğini anlattı. Babasından tek hatıra olarak bu mesleğin kaldığını duvarda bulunan, babasına ait küçük bir fotoğrafa bakarak söyledi. Çocukken bu mesleği hiç sevmediğini bu yüzden mahallesinde bulunan araba tamircisine çırak olarak girdiğini söyleyen Uşi, annesinin ısrarı üzerine babasının atölyesine dönmek zorunda kaldığını belirtti. Şimdi ise yaptığı her şeyden zevk aldığını, bu meslek sayesinde bir yerlere geldiğini "İyi ki anam beni o zaman zorla bu dükkana soktu yoksa çok pişman olurdum." sözleriyle ifade etti.

Ahşap oymacılığına olan saygınlığın azaldığını, sadece turistlerin ya da gurbetçilerin ilgi odağında olduğunu dile getiren Uşi, "Bu mesleğe artık ihtiyaç kalmadı." dedi.

Herşey plastik oldu

Sanayileşmenin gelişmesiyle artık her şeyin plastik veya metalden yapılmasının ahşap oymacılığının değerini düşürdüğünü söyleyen Maksut Usta, artık böyle sanatkarların kalmadığını, bu mesleğin yok olmasından korktuğunu dile getirdi. Eskiden ahşap oymacılığının şart olduğunu, şimdilerde ise gerek duyulmadığını söyleyen Uşi; "Her şey plastik oldu. İnsanlar ne yapsın tahtayı…" diyerek işlerinin eskisi kadar rağbet görmediğini belirtti. Plastik malzemenin sağlıksız olduğunu, insanların bunu bildiği halde evlerinde, mutfaklarında plastik ürünler kullandığını hatırlattı. Maksut Usta, plastiğin kanser yaptığını, zararlı bir madde olduğunu ve uzun ömürlü olmadığını da ifade etti.

Tahta sıcaktır

Ahşap oymacılığının Orta Asya Türklerine kadar uzandığını fakat şimdilerde giderek azaldığını, bu mesleğe başladığı yıllardaki meslektaşlarının bile bu mesleği artık yapmadığını söyleyen Uşi, "Keşke imkanım olsa da bu mesleği ölümsüz yapabilsem" diyerek mesleğine olan saygısını dile getirdi. Yeni yapılan yapılarda bile artık tahtanın kullanılmadığını, camilerde de ahşap oymacılığının hiç olmamasından şikayetçi olan Uşi, "Tahta sıcaktır. Her yerde kullanılabilen bir malzemedir. Gidiyorlar mermerden yapıyorlar soğuk soğuk insanın içi kararıyor. Ahşap öle mi? İnsan baktı mı bakası gelir!" dedi.

Maksut Uşi, baba mesleği ahşap oymacılığını büyük bir hevesle yürütüyor.

Keşke sergiliyebilsem

Yaptığı ahşap oymaları sergileyemediğinden, insanlara sanatını gösteremediğinden de yakındı Maksut Usta: "Keşke belediye bana imkan verse de yaptığım oymaları sergileyebilsem! İnsanlar yaptıklarımı, şunları bir görebilse belki o zaman bu sanata olan ilgi artar. Ama yok; dükkan kuytu köşede bir yerde. Toplasan günde 50 insan geçmez şu sokaktan. Bu yüzden korkuyorum bu meslek bizimle beraber ölecek diye…"

Halinden çok memnun olduğunu söyleyen Maksut Uşi, "Bu meslek sayesinde emekli oldum. 5 çocuğum var; hepsini okuttum, büyüttüm, bir yerlere getirdim. Bu meslek bana çok şey kattı. Allah babamdan razı olsun bana bir meslek bıraktı, gelecek bıraktı." sözleriyle konuşmasını tamamladı.

Kağıt toplamak artık yasak!

■ Sokaklardan kağıt toplayarak geçinen onbinlerce işçi, bakanlığın güvenlik ve hijyen gerekçesiyle aldığı yasak kararına tepkili...

Abdullah Gülçin

Sinan Aydın her gün yaklaşık 30 kilometre yol kat ediyor; çöplerden, yollardan topladığı plastik şişe ve kağıtlarla geçimini sağlamaya çalışıyor. 55 yaşındaki Erzurumlu Sinan Aydın bu yorucu işi hasta eşine bakabilmek için yapıyor. Aydın, "Erzurum'da iş olanaklarının azlığı ve hayat pahalılığı nedeniyle bu işi yapıyorum" diyor. Sabah 7'de evden çıkıyor, akşam 9'da dönüyor. Her ne kadar bu soğuk hava şartlarında çalışmak zor gelse de bu işi kanser hastası eşi Hülya Aydın için yapmak zorunda. Aydın, "Biraz zorlanıyorum yokuş olduğu için. Hava soğuk ve yerler buz olduğu için kaldırımlarda iki büklüm oluyorum. Akşam eve döndüğümde bir de eşime yardım etmek zorunda kalıyorum. Çünkü kimsemiz yok; komşularımız da olmasa kimsenin yüzümüze baktığı yok" diyor. Günlük 15 TL kazandığını söyleyen Sinan Aydın bu paranın karınlarını bile doyurmadığını ekliyor.

23 yaşındaki Önder Çelik'in öyküsü biraz daha farklı: Ailesinin geçimini üstlenen Önder Çelik beş kardeşinin de okul masraflarını da karşılamak zorunda. Önder Çelik de geçimini kağıt ve plastik şişelerden kazanıyor. Çelik, 'Sabah ezanıyla kalkıyorum, gece saat 12'ye kadar çalışıyorum. Yorgunluktan ölüyorum. Zor ama ne yapalım? Bizim de ekmek paramız, biz de ekmeğimizi buradan kazanıyoruz." diyor. İşlerin belki de en zoru bu soğuk kış günlerinde sokak sokak dolaşıp kağıt ve plastik toplamak. Yaşamın zorlu şartlarına rağmen umudun tükenmediğini söyleyen Önder Çelik en büyük hayalinin kardeşlerinin iyi bir işe sahip olduklarını görmek olduğunu söylüyor.

Türkiye'de sigortasız ve sağlığa elverişli olmayan işlerin başında sokak ve çöplüklerde kağıt ve plastik toplama geliyor. Sinan Aydın ve Önder Çelik gibi, belki onlardan daha kötü durumda olan yüzbinlerce insan geçimlerini sağlamak için bu işlerde çalışıyorlar. Ancak bu alana Suriyelilerin de dahil olmasıyla Bakanlık kağıt toplayıcılığına engel koydu.

Çöplerden kağıt ve plastiklerin hiçbir hijyen kuralına uyulmadan, hastalık bulaşma riskine rağmen toplanmasının sağlık ve bunun yanı sıra güvenlik zafiyeti oluşturması üzerine, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı harekete geçti. Bakanlık, işçilerden geri dönüştürülmek üzere kağıt alan firmalara tebligat ve denetim memurları yolladı. Yasal düzenleme ile firmalara sokakta kağıt toplayan işçilerden atık alması durumunda büyük cezalar verilmesi kararlaştırıldı. Kağıt toplayıcıları da 20 bin TL'ye kadar ceza görebilecek. Bu düzenleme onbinlerce kağıt işçisinin işsiz kalması anlamına geliyor.

Kağıt toplayıcıları bu düzenlemeye "Ülkede her sorun bitti sıra çöpe mi geldi?" diye sitem ettiler. Geri Dönüşüm İşçileri Derneği Başkanı Dinçer Mendillioğlı, "İşçileri sisteme entegre etmek adı altında getirilen bu uygulama yalnızca az sayıda işçinin firmalarda çalıştırılması geri kalanın da bir anda işsiz kalması anlamına geliyor. Sokaktan geçinen işçinin elinden işinin alınması suç oranını da artıracaktır." dedi.

Halka ulaşmayan sanat anlayışı hakim

■ Öykü yazarı Bade Osma Erbayav, sanatın yeni düşünme imkanları sunması gerektiğini düşünüyor. Ona göre, Türkiye'de halka ulaşmayan, sözü cılız, güdümlü bir sanat anlayışı var. Lobiler, zümreler, tekeller, başat diller söz konusu. Sanat nesnesinin önce kendi hegemonyasını yıkması şart.

İstanbul doğumlu bir öykü yazarı Bade Osma Erbayav Ankara Ünüversitesi İletişim Fakültesi mezunu... Yüksek lisansını Film ve drama bölümünde dramatik yazarlık üzerine yapan Bade Osma Erbayav'ın eseri Tatavlada Bir Delirme Vakası yazarın 1994-2014 yılları arasında yazdığı öykülerinden derlediği ilk kitabı. Bade Osma Erbayav'ın 2016 yılında çıkardığı ''Maruha'' adlı kitabı da ses getiren kitaplar arasında

Burak Aydın

Öykü yazarı Bade Osma Erbayav, Tatavla'da Bir Delirme Vakası ile çok beğenilmişti. Öykülerinin genellikle bir isyan duygusunun çağrışımlarını nitelediğini belirten Erbayav, şöyle diyor: "İnsanlığın en karanlık yanlarını, ezilme biçimlerimizin iç dünyamıza yansımalarını, trajik toplumsal olayların bizde bıraktığı etkileri, birbirimizle kurduğumuz ilişkilerin hâllerini, riyayı ve mutlaka umudu içerir. İnsanı ham, işlenmemiş hâliyle ele alır ve tuhaflıklarımıza dem vurur. Öykülerimde karakterler bir karar verir ve eyleme geçerler, biat etmezler, bizzat kendileri var olan düzenlerine çomak sokarlar."

Öykülerinizde kadın-erkekle ilgili ne gibi özellikler bulunuyor?

Kadın karakterlerim yırtıcıdır. Erkekleri biraz daha çaresiz bırakırım, daha siliktirler. Güçlü kadın imgesi ile ilgiliyim, kendilerinin ve arzularının farkında köylü ya da şehirli olmaları fark etmeksizin, bilinçli ve uyanıktırlar. Eyleme geçen karakterlerdir. Durağan değillerdir. Çoğu ele avuca sığmaz.

Kadının Türkiye'deki konumunun hepimiz farkındayız. Peki olması gerekenlerin neler olduğunu düşünüyorsunuz?

Bunun kadınlık erkeklik meselesiyle ilgili olduğunu düşünmüyorum. Tüm dünyada geçerli olan kapitalizmin ezme, ezilme biçimleri neyse bizde de o geçerli. Sadece kadın üzerinden değil çocuklar, yaşlılar, ötekiler, etnik gruplar, lgbti bireyler üzerinde de sistemli bir taciz, öteleme, hâkir görme durumu söz konusu. İktidarın ürettiği söylemlerde de bu düşüncenin izlerini yoğun olarak görmek mümkün. İktidarlar güdümlü olarak kadını nesneleştirmek ister. Üzerinde söz söyleme hakkı olduğunu iddia eder ve genellikle de söylemi eril dil ekseninde konumlandırır. Dilde çözülecek mesele.

Peki bir yazar olarak kadın-erkek okuyucu kitlenizle ile ilgili neler söylemek istersiniz?

Her kesimden okuyucum var. Kadınlar ağırlıkta sanıyorum ama zaten kadınlar erkeklerden daha fazla okuyorlar.

Beğeniyle okunan Maruha adlı kitabınızın genel hatlarından söz eder misiniz?

Maruha, Bab-ı Âli'nin kadın çizerlerinden birinin hayatını anlatıyor. Roman 1955 yılında açılıyor ve yirmi yıllık bir süreci ele alıyor. Dünya seyahatlerinde çizdiği seyir günlükleri de mevcut. Maruha'ya 1839 yılından başka bir karakter, Mary Anne de eşlik ediyor. Bu iki kadının rüyalarda buluşan maceralı hikâyesini okuyoruz.

Sanatın Türkiye'deki şu anki konumu Endişeleriniz var mı?

Sanatın artık yeni düşünme imkanları sunması, ifadede yeni bir dil yaratması, tasarlandığı alanlarda daha kışkırtıcı bir yaklaşımla üretilmesi gerekliliği ortada. Halka ulaşmayan, sözü cılız, güdümlü bir sanat anlayışı var. Lobiler, zümreler, tekeller, başat diller söz konusu. Sanat nesnesinin önce kendi hegemonyasını yıkması şart.

Türkiye'de edebiyatta da bir doğu-batı ayrımı olduğu gibi bir düşünceniz var mı?

Yok. Türkiye'de edebiyatta bir görünürlük sorunu var yalnızca. Bir edebiyat lobisinden de bahsedebilmek mümkün. Popüler sı, konuşulması mümkün değil.

Bir yazar olarak otosansür hakkında neler söylersiniz? Otosansür uyguluyor musunuz?

Zaman zaman kendimde izlerini görüyorum. Baş edilmesi gereken sorunlarımdan biri. Her ne kadar yapmamaya çabalasamda bir anda kendimi kısıtlarken bulabiliyorum. Dert edindiğimiz meseleri yazıya dökerken sanıyorum herkes biraz otosansür uyguluyordur kendine. Arzulanan akışı kesmemek, zihin ve kalemin ucu arasındaki engeleri kaldırabilmek…

Yeni bir öykü yolda mı bilgi verebilir misiniz ?

Öyküler sürekli olarak yazılmaya devam ediyor. Elbette tamamlanmayı bekleyen öykülerim var. Yeri geldiğinde yayınlıyorum.

Erzurum'un ilk kadın maratoncusu

Elif Cerrah

Atletizm kültüre, toplumsal, ekonomik sisteme ve sportif araçların zenginliğine bağlı olarak gelişen bir spor dalı. Türkiye bu alanlarda gelişme gösterdikçe yeni ve başarılı sporcular da yetişmeye başladı. Bu sporcudan biri Erzurum'un Karayazı ilçesinde doğup büyüyen milli atlet Tubay Erdal. Avrupa'da elde ettiği başarılarla adından sıkça söz ettiren 22 yaşındaki Tubay Erdal, 10 yıldır bu sporla uğraşıyor.

Erdal, "11 yaşlarında atletizmle tanıştım. Okul arkadaşlarımın öğretmenlerime her zaman beni adımı söylemeleriyle oldu aslında. Antrenörümün desteğiyle Erzurum'da ilk önce il birincisi oldum. Bir çok yarışa katıldım. Türkiye şampiyonasına gittim ve böylece bir çok başarı elde ettim" şeklinde konuştu.

Atletizmi niçin seçtiğini şu sözlerle açıkladı: "Aslında aniden oldu. Orta okulda çok hızlı oyun oynardım. Bu durum öğretmenlerimin ilgisini çekmiş olmalı ki oynanan bir çok oyunda beni seçerlerdi. Katıldığım ilk yarışı kazanmamla kendimi atletizm de buldum zaten."

Atletizmin en zor dallarından biri olan maratonda yarışen Tubay Erdal, başarılarını şöyle sıraladı: "2013 yılında Dünya Dağ Krosda 3'üncü oldum. Temmuzda Amsterdam'da Avrupa yarı maratonda yine 3'üncü oldum. Şu anki hedefim ise 2020 Tokyo Olimpiyatları maraton barajını aşmak."

Erdal köyde yaşadığı için büyük zorluklarla karşılaştığını, kadın olması nedeniyle çevresinin ve ailesinin ilk başlarda katı tutumu ile zorluklar yaşadığını belirtti ancak daha sonra antrenörünün ve ailesinin desteğiyle bu zorlukların üstesinden geldiğini anlattı: "Başta Erzurum Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürü zaten ilk antrenörüm. Ondan sonra bana iki antrenör verildi: Yavuz Bayram ve Orhan Güngör; onlarla 10 yıldır beraber çalışıyorum. Federasyon başkanı olsun, Erzurum Büyükşehir Belediyesi olsun hepsinin desteği var."

Erzurum'un bir köyünde kara lastikleriyle koşmaya başlayan Tubay Erdal, çalıştı çabaladı ve başarılı bir sporcu oldu. Atletizmin zor dallarından biri olan maratonu seçen Erdal, bu alanda Erzurum'un tek soprucusu. Erdal'ın hedefi 2020 Tokyo Olimpiyatları barajını aşmak ve Türkiye'yi temsil etmek.

Erdal, atletizme futbol kadar değer verilmediğini ifade ederek bütün sporculara destek olunması gerektiğinin altını çizdi.

Milli atlet Tubay Erdal şu an bulunduğu durumdan fazlasıyla memnun olduğunu, maddi ve manevi her yönden çok başarılı olduğunu dile getirdi.

Atletizmin zorluklarından bahseden milli atlet, Erzurum gibi soğuk bir bölgede yaşadığından dolayı antremanlarda sıkıntılar çektiğini ve bunun da bazen yarışlara yansıdığını belirtti. "Yarışı kazandıktan sonra gelen mutluluk ve bununla beraber diğer yarışlarda başarı elde etme arzusu insanı motive ediyor." dedi.

Atletizm maddi ve manevi olarak sporcuların beklentilerini karşılıyor mu?

"Bana göre karşılıyor. Asgari ücret olsun ya da özel yarışlarda kazandığımız ödüller gayet tatmin edici. Başarı elde ettikten sonra gelen ödül ve mutluluk da ortaya koyduğunuz şeyi maddi ve manevi olarak karşılıyor."

Milli Atlet Tubay Erdal, sporcu olmak isteyen gençlere ve ailelerine, atletizme ilgisi olanlara tavsiyelerde de bulundu: "Öncelikle ben hem bir kız çocuğu olduğum hem de köyde yaşadığım için tüm ailelerin erkek ya da kız farketmez çocuklarını okutmalarını istiyorum. Özellikle de kız çocuklarının okutulması gerekir. Ben 10 yıldır kendi ayaklarım üzerinde duruyorum. Benim gibi bu spora meraklı ve yeteneği olan genç arkadaşlarımın da kendi ayakları üzerinde durabileceğini, onların da başarılı olabileceklerini düşünüyorum."